

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ETIOLOGIE NÁSILNÝCH PROJEVŮ
SUBKULTURY HOOLIGANS**

Autor práce: Vlastimil Minařík, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA, LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Vlastimil Minařík, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Etiologie násilných projevů subkultury hooligans

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Etiology of Violent Manifestation of Hooligans Subculture

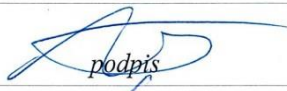
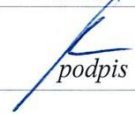
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Milan Kocík, MBA, LL.M.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2024

Cíl bakalářské práce:

Cílem bakalářské práce je na základě výsledků z řízených anonymizovaných rozhovorů s radikálními hooligans určit základní etiologii násilného jednání úzce vymezené skupiny fotbalových fanoušků a následně navrhnout a doporučit preventivní opatření, které povedou k odstranění příčin násilných projevů subkultury hooligans.

Student: Vlastimil Minařík, DiS.	27.10.2024 datum	 podpis
Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA, LL.M.	27.10.2024 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	2.12.2024 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	9.12.2024 datum	 podpis
Rector: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	10.12.2024 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Milanovi Kocíkovi, MBA, LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji svým nejbližším za morální podporu během mých vysokoškolských studií.

ABSTRAKT

MINAŘÍK, V. Etiologie násilných projevů subkultury hooligans: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 87 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Milan Kocík, MBA, LL.M.

Tato bakalářská práce se týká především problematiky subkultury hooligans a jejich násilných projevů v rámci fotbalových zápasů i mimo tyto zápasy.

Cílem této práce je především nejprve teoretické vymezení problematiky subkultury hooligans a jejich násilných projevů na fotbalových stadionech. Dalším velmi důležitým cílem této práce je posléze v praktické části práce určení základní etiologie násilného jednání úzce vymezené skupiny fotbalových fanoušků a následně navržení a doporučení preventivních opatření, které by mohli vést k odstranění příčin násilných projevů subkultury hooligans.

Těchto cílů bude možné dosáhnout v prvním případě především analýzou odborných zdrojů, v nichž je možné se dozvědět na teoretické bázi vše, co se týká fungování a myšlení subkultury hooligans. V případě dalšího důležitého cíle se posléze informace budou zjišťovat prostřednictvím kvalitativní metody strukturovaného rozhovoru s několika členy tvrdého jádra subkultury hooligans, přičemž z odpovědí na dané otázky bude sestaven určitý model etiologie chování a násilných projevů této subkultury a také bude na základě jednotlivých odpovědí sestaven možný scénář preventivních opatření, jejichž prostřednictvím by mohly být jednotlivé násilné projevy omezeny či zcela potlačeny.

Klíčová slova: Fotbalové chuligánství, divácké násilí, fotbalový fanoušek, fotbal

ABSTRACT

MINAŘÍK, V. Etiology of Violent Manifestation of Hooligans Subculture: bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 87 pp. Supervisor: JUDr. Milan Kocík, MBA, LL.M.

This bachelor's thesis primarily addresses the issue of the hooligan subculture and its violent manifestations both during football matches and outside of them.

The main goal of this thesis is, first and foremost, to theoretically define the issue of the hooligan subculture and its violent behavior in football stadiums. Another very important objective of this work is, subsequently, in its practical part, to determine the basic etiology of violent behavior within a narrowly defined group of football fans and then to propose and recommend preventive measures that could lead to the elimination of the causes of violent manifestations within the hooligan subculture.

These objectives will be achieved primarily through an analysis of academic sources, which provide theoretical insights into the functioning and mindset of the hooligan subculture. For the subsequent key objective, information will be gathered using a qualitative method—structured interviews with several members of the hard core of the hooligan subculture. Based on their responses to specific questions, a model of the etiology of behavior and violent manifestations within this subculture will be developed. Additionally, a potential scenario for preventive measures will be designed based on these responses, aimed at reducing or completely suppressing individual acts of violence.

Keywords: Football hooliganism, Spectator Violence, football fan, football

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Základní informace k problematice subkultury hooligans.....	13
2.1 Fotbaloví diváci	15
2.2 Fanoušci.....	15
2.3 Hooligans.....	16
3 Historie vzniku hooligans ve světě	18
3.1 60. léta 20. století	18
3.2 70. léta 20. století	19
3.3 80. léta 20. století	20
3.4 90. léta 20. století	21
4 Hooligans v České republice.....	22
4.1 80. léta 20. století	22
4.2 90. léta 20. století	23
5 Typologie subkultury hooligans.....	26
6 Rozdělení a vymezení pojmů souvisejících s hooligans	30
6.1 Rooligans.....	30
6.2 Ultras	30
7 Sociologický pohled na subkulturu hooligans	33
7.1 Rasistické a antisemitistické projevy fotbalových hooligans.....	35
7.2 Projevy agresivního chování a násilí na fotbalových stadionech.....	37
8 Bezpečnostní opatření vůči fotbalovým chuligánům v České republice	40
9 FC Baník Ostrava.....	42
9.1 Chuligáni FC Baník Ostrava	47
9.2 Zdroje výzkumných dat.....	51
9.2.1 Respondent 1.....	51

9.2.2	Respondent 2	52
9.2.3	Respondent 3	52
9.2.4	Respondent 4	53
9.2.5	Respondent 5	53
9.2.6	Respondent 6	54
9.2.7	Respondent 7	54
10	Vyhodnocení a analýza získaných dat	56
10.1	Sociálně-ekonomické faktory	56
10.2	Psychologické faktory	56
10.3	Subkulturní dynamika	57
10.4	Symbolická role fotbalu	57
11	Návrh řešení a opatření	60
11.1	Sportovní aktivity	60
11.2	Vzdělávací a osobnostní rozvoj	60
11.3	Implementace a financování	61
11.4	Očekávané výsledky	62
11.5	Dlouhodobá udržitelnost	62
	Závěr	63
	Seznam použitých zdrojů	66
	Seznam zkratk	69
	Seznam obrázků	70
	Seznam tabulek a grafů	70
	Seznam příloh	70
I.	Otázky pro hooligans FC Baník Ostrava	71
II.	Rozhovor č. 1	72
III.	Rozhovor č. 2	75
IV.	Rozhovor č. 3	77
V.	Rozhovor č. 4	79

VI. Rozhovor č. 5	81
VII. Rozhovor č. 6.....	83
VIII. Rozhovor č. 7	85

Úvod

Fotbal je jednoznačně celosvětový sportovní fenomén. Dokonce si troufám tvrdit, že není pouze sportovním fenoménem, nýbrž celospolečenským. Fotbal má v drtivé části světa naprosto výsadní postavení v rámci všech sportů, hraje ho nejvíce aktivních sportovců a v mnoha zemích, Českou republiku nevyjímaje, skoro nenajdeme vesnice, které by nedisponovaly alespoň jedním fotbalovým hřištěm.

Fotbalové prostředí ovšem nelze spojovat pouze s tím, co se děje na hřišti nýbrž se mnoha dalšími záležitostmi mimo hřiště. Na chod celého fotbalového kolosu mají vliv média, národní svazy, odborníci z různých společenských odvětví a pak také fanoušci.

Nejsou všichni fanoušci v rámci fotbalových utkání stejní. Rozdělují se do mnoha kategorií podle svého praktického působení na tribunách i mimo ně. Jednoznačně netvrdším jádrem fotbalových fanoušků jsou takzvaní hooligans.

Právě subkultura hooligans je ústředním tématem této práce. Cílem této práce je především teoretické vymezení problematiky násilných projevů subkultury hooligans a také praktické určení etiologie těchto násilných projevů s následným doporučením preventivních opatření těchto násilných projevů hooligans.

Tato práce se bude nejprve věnovat obecnému vymezení cíle a metodiky, která bude v této práci využita, přičemž v rámci teoretické části práce budou následně charakterizovány základní informace týkající se subkultury hooligans.

V další části práce bude vysvětlen vznik subkultury hooligans v zahraničí a následně také bude blíže charakterizována subkultura hooligans v rámci České republiky se zaměřením na rozdělení a vymezení pojmů a typologie subkultury.

Konečně na závěr teoretické části práce budou stručně vymezeny projevy chování, které jsou často s hooligans spojovány.

V rámci praktické části práce bude představen klub FC Baník Ostrava a následně prostřednictvím rozhovorů se členy hooligans uvedeného klubu bude vyvinuta snaha o zjištění bližších informací o této subkultuře a na základě zjištěných informací budou navržena řešení dané ho problému a budou navržena preventivní opatření.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem této práce je komplexní zkoumání subkultury hooligans, přičemž její hlavní zaměření spočívá v teoretickém i praktickém uchopení problematiky násilného chování této specifické skupiny fotbalových fanoušků. V první fázi se práce soustředí na teoretické vymezení subkultury hooligans, jejich charakteristických rysů, způsobu fungování a motivací, které vedou k násilným projevům zejména v prostředí fotbalových stadionů. Teoretická část poskytne základní vhled do sociologických, psychologických a kulturních aspektů této subkultury, čímž vytvoří rámec pro hlubší pochopení jejího chování.

Dalším klíčovým cílem je praktické zkoumání příčin násilného jednání hooligans, které bude realizováno prostřednictvím kvalitativního výzkumu. Ten bude založen na strukturovaných rozhovorech s několika členy tvrdého jádra této subkultury, což umožní získat autentické informace přímo od aktérů tohoto fenoménu. Na základě analýzy jejich odpovědí bude sestaven model etiologie násilného chování, který nabídne pohled na faktory ovlivňující agresivní jednání hooligans. Tyto faktory mohou zahrnovat sociální vlivy, skupinovou dynamiku, osobní motivace nebo vliv prostředí, ve kterém se tito jedinci pohybují.

Praktická část práce se dále zaměřuje na hledání efektivních preventivních opatření, která by mohla přispět k omezení nebo úplnému potlačení násilných projevů této subkultury. Na základě získaných dat z rozhovorů a budou formulována doporučení směřující k prevenci násilného chování hooligans. Tato opatření mohou zahrnovat například práci s komunitou fanoušků, vzdělávací programy či zapojení mediace a komunikace mezi jednotlivými aktéry.

K dosažení stanovených cílů bude využita kombinace teoretických a praktických metod. Teoretická část se opírá o analýzu odborných zdrojů z oblasti sociologie, psychologie a kriminologie, které poskytují podrobné informace o fungování subkultur obecně i konkrétně o subkultuře hooligans. Praktická část pak staví na kvalitativním výzkumu prostřednictvím strukturovaných rozhovorů, které umožňují hlubší pochopení motivací a chování členů této skupiny.

Výsledkem práce by mělo být nejen detailní pochopení subkultury hooligans a jejich násilných projevů, ale také návrh konkrétních preventivních opatření zaměřených na eliminaci příčin tohoto chování. Tato doporučení mohou sloužit jako podklad pro další výzkum nebo jako praktický nástroj pro instituce zabývající se bezpečností na fotbalových stadionech či prevencí kriminality spojené s fanouškovskými aktivitami. Celkově tak práce usiluje o propojení teoretického poznání s praktickým řešením aktuálního problému násilí v prostředí sportovních událostí.

2 Základní informace k problematice subkultury hooligans

V případě problematiky subkultury hooligans je nutné konstatovat, že tento fenomén je spojen především s fotbalem, jakožto s nejrozšířenějším a nejmasovějším sportem na celém světě. Fotbal je hrou, která umí velmi efektivně spojovat společnost po celém světě, umí překonávat politické či názorové konflikty a rozdíly, ovšem také je schopna naopak tyto konflikty mezi znesvářenými stranami rozpoutávat. Velmi důležitá jsou v tomto ohledu například veškerá média, typicky televize, jelikož právě média zprostředkovávají fotbalovým fanouškům fotbalová utkání v reálném čase prakticky z celého světa. Subkultura hooligans je specifickou skupinou fotbalových fanoušků, kteří mají v rámci svého působení velmi blízko k různým protispolečenským aktivitám a projevům, jako je například xenofobie, antisemitismus či projevy kriminálního a násilného jednání. Právě tyto projevy jsou především v posledních letech velmi podrobně sledovány médii a bezpečnostními složkami. Hooligans se vyskytují prakticky po celém světě. Jsou zastoupeni prakticky na všech fotbalových stadionech, samozřejmě s rozdílnou intenzitou svého působení a svých projevů. V rámci české republiky se hooligans vyskytují také, ovšem u každého fotbalového týmu se jejich působení a počet liší, přičemž v obecném pohledu není česká hooligans scéna až tak problematická, jako je třeba v jiných zemích.¹

Jak bude posléze blíže vysvětleno v další části práce, týkající se historie subkultury hooligans, tato subkultura je velmi úzce propojena s Anglií, která je kolébkou subkultury hooligans. Právě z Anglie se tento fenomén následně rozšířil i do kontinentální Evropy. Označení hooligans představovalo charakteristické jednání asociálně fungujících rodin v Londýně, přičemž následně se toto označení začalo používat v obecné rovině pro označení jakéhokoli protispolečenského a neetického chování. V rámci fotbalové terminologie označování fotbalových fanoušků se toto označení velmi rychle uchytilo v šedesátých letech minulého století, především z toho důvodu, že právě fotbaloví hooligans velmi často projevovali protispolečenské tendence a chování.²

¹ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 13-14, ISBN 978-80-903556-3-7

² SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 14 – 15, ISBN 978-80-903556-3-7

V rámci českého přepisu označení hooligans se používá označení fotbaloví chuligáni, či pouze chuligáni. Právě tyto fotbaloví chuligáni jsou při fotbalových zápasech typičtí svými projevy fandění, ovšem také veškerými projevy mimo fotbalový zápas, tedy především problematickým chováním, vyvoláváním konfliktů, rvačkami a podobně. Se subkulturou hooligans se v minulosti velmi často spojovala také hudební scéna, kdy existovaly spřátelené především punkové skupiny.³

Fotbaloví chuligáni vzniklo, jak již bylo zmíněno v Anglii v šedesátých letech minulého století, přičemž vrchol mělo fotbalové chuligánství především v průběhu osmdesátých let. Hooligans v tomto období byli typičtí tím, že ničili před zápasem a po jeho skončení okolí stadionu, vytrhávali sedačky, házeli na hřiště různé předměty, přepadávali hráče, trenéry či fanoušky soupeře, vnikali na hřiště v průběhu utkání a podobně. Jakákoli forma výtržnosti byla v této době spojována přímo s fotbalovými hooligans, v případě, že se jednalo o období zápasu. Hooligans neměli vliv pouze na fotbal ve svém zemi, nýbrž se mnohdy projevovali i na mezinárodních utkáních, čímž velmi často docházelo na projednávání této problematiky v rámci jednání parlamentu a britské vlády. Chuligáni svým jednáním také velmi poškozovali jinak velmi dobrou pověst anglických fotbalových týmů. Právě z důvodu stále vzestupného trendu anglických a posléze také dalších skupin hooligans se tímto problémem začaly zabývat také jednotlivé mezinárodní instituce, například fotbalové organizace FIFA a UEFA. Skupiny fotbalových hooligans jsou velmi často tvořeny mladými muži, kteří vytvářejí uzavřená uskupení s určitým názvem. Tyto skupiny chodí na fotbal nikoli kvůli sledování zápasu samotného, nýbrž především s cílem vyvolávat konflikty s dalšími soupeřícími hooligans skupinami a s cílem narušovat fotbalový zápas a klid na tribunách. Ve světě, ovšem i v České republice bylo především na konci minulého století zvykem, že se jednotlivé chuligánské skupiny střetávaly ještě před zápasem v pěstním souboji s danými pravidly na odlehlém místě, které nebylo pod kontrolou bezpečnostních složek, typicky někde na poli či na parkovišti.⁴

Hooligans skupiny jsou mnohdy velmi dobře organizovány a schází se nejen z důvodu fotbalového utkání, nýbrž pravidelně i z jiných důvodů. Typicky jsou tyto skupiny označeny specifickým názvem, který každou skupinu vymezuje a charakterizuje.

³ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 9-13, ISBN 80-903333-0-3

⁴ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 15-16, ISBN 978-80-903556-3-7

Hooligans skupiny se vymezují velmi často také prostřednictvím specifických rasových, politických či sociálních názorů.⁵

Složení chuligánských skupin je poměrně neměnné a členové skupiny vždy velmi dobře zvažují, zda mezi sebe pustí dalšího nového člena. Hooligans fungují na bázi rodinného seskupení, kdy celá skupina dodává svým členům bezpečí, sounáležitost, sebevědomí a jistoty. Z tohoto důvodu jsou velmi často potlačovány individuální projevy jednotlivých členů chuligánské skupiny a také jejich individuální prožívání, právě na úkor celé skupiny. Typickými znaky každé skupiny jsou jejich fotbalové artefakty, tedy dresy, šály, vlajky a podobně a také styl fungování a provádění výtržností.⁶

Fotbaloví chuligáni nejsou jedinou skupinou osob navštěvujících fotbalové zápasy. Tyto osoby je možné rozdělit do tří základních skupin, přičemž se jedná o fotbalové diváky, fanoušky a hooligans. Specifickými skupinami jsou poté takzvaní ultras a rooligans, o nichž bude ovšem blíže poreferováno v této práci později.⁷

2.1 Fotbaloví diváci

V této skupině se nachází fotbaloví diváci, kteří se pouze chodí dívat na fotbal, nikterak se neprojevují co do hlasitosti či do fanouškovství a nejsou nikterak ovlivněni fanouškovskou či fotbalovou rivalitou obou týmů na hřišti. Diváci nebývají více propojeni s klubem, kterému fandí, chodí se dívat i na jiná sportovní klání či také na divadelní představení a jejich cílem je především prožitek ze hry, ať je již jakákoli. Z tohoto důvodu je velmi často pro diváka irelevantní, zda sleduje fotbal, házenou či divadlo, vždy má stejný prožitek.

2.2 Fanoušci

Druhou skupinou jsou klasičtí fanoušci, kteří podporují svůj klub, fandí, ovšem bez projevů agrese či násilí vůči soupeři. Fanoušci jsou spjatí s určitými hráči a jsou velmi silně vázáni na výsledek utkání, výhru či prohru svého týmu velmi intenzivně prožívají. Pro fanouška je oproti divákům jednoznačně nejdůležitějším sportem fotbal. Sleduje i jiné sporty, ovšem fotbal je nejdůležitější. Fotbalový fanoušek si kupuje dresy a další artefakty

⁵ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 12 – 13, ISBN 80-903333-0-3

⁶ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 17, ISBN 978-80-903556-3-7

⁷ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 17-18, ISBN 978-80-903556-3-7

svého klubu, které posléze hrdě nosí. Fotbaloví fanoušci nejsou členy žádných chuligánských skupin a v běžném životě se většinou jedná o zcela bezúhonné osoby, které pouze v rámci fotbalového utkání evidují na stadionu určitou formu rivality mezi jejich a soupeřícím týmem a fanouškovským táborem.

2.3 Hooligans

Konečně třetí skupinou jsou hooligans. Tato skupina je oproti fanouškům se svým týmem spojena až nezdravě, přičemž hooligans v případě nekvalitních výkonů či výsledků svého týmu velmi často napadají také vlastní hráče. Není výjimkou ovšem fakt, že chuligánské skupiny se více než na fotbal jako takový soustředí právě na projevy vlastního chování a vlastní skupiny, kdy jim tedy na fotbale příliš nezáleží. Není výjimkou, že členové chuligánských skupin jsou trestně stíhanými osobami, kteří nemají čistý trestní rejstřík a projevují tuto svou protizákonnou činnost i zcela mimo fotbalové prostředí. Mnohdy se chuligáni projevují krádežemi, vydíráním a podobně, přičemž těmito činnostmi získávají finance na své výjezdy a aktivity spojené s fotbalem. Samozřejmě existují i hooligans, kteří nejsou nikterak spjati s trestnou činností, ovšem současně je nutné dodat, že se tyto skupiny vyskytují v tomto prostředí velmi často.⁸

Podle tohoto rozdělení pracují také bezpečnostní složky v době fotbalového utkání, typicky pořadatelé či příslušníci Policie, kdy jako bezproblémové označují diváky, jako potenciálně rizikové označují fanoušky a jako velmi rizikové označují právě chuligány. Velmi často se jako synonymní označení hooligans používá pojem rowdies, což v překladu označuje rváče. Fotbaloví hooligans jsou také typičtí tím, že na fotbalovém stadionu mají své vlastní místo, přičemž například v České republice je jejich prostorem takzvaný kotel, který se vyznačuje celo zápasovým fanděním a vytvářením atmosféry, v Anglii se jejich prostor označuje jako end a v Polsku se posléze jedná o mlyn.⁹

Chuligáni jsou také specifictí svým násilným chováním na fotbalových stadionech, popřípadě mimo ně. Toto násilí na fotbale nelze obecně charakterizovat, jelikož existuje na tento fenomén mnoho různých odborných názorů. Typicky se toto násilné chování považuje za jednání, které pro členy hooligans představuje únik z všedního světa, který je spojen se vzrušujícím sportovním prostředím. V opačném pojetí

⁸ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 12 – 13, ISBN 80-903333-0-3

⁹ NIKL, Jaroslav., VOLEVECKÝ, Petr. *Divácké násilí*. Praha: Policejní akademie ČR. 2007, s. 7, ISBN 978-80-7251-249-2

se násilí na fotbalových stadionech může považovat za projev sociálního protestu, osvobození ze stanovených společenských hranic a současně za vyjádření vlastních velmi silných emocí. Jednotlivé formy násilného a agresivního chování členů hooligans mohou být také důsledkem nezvladatelných osobních emocí, nenaplněného očekávání, mezilidských sporů či dlouhodobě potlačovaných psychických stavů člověka. Typickým příkladem je frustrovaný člen hooligans, který očekává výhru svého týmu, která ovšem nepřichází a ve spojitosti s nezvladatelnými emocemi je následně založen předpoklad k násilnému chování člena hooligans, který následně může vyprovokovat ke stejnému chování také ostatní.¹⁰

¹⁰ SLEPIČKA, Pavel., PEKÁREK, Jiří. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadionech: prevence proti diváckým výstřelkům*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990, s. 104, ISBN 80-7033-012-0

3 Historie vzniku hooligans ve světě

Za naprosté začátky moderního pojetí subkultury hooligans, v takové podobě, jakou ji známe dnes, lze považovat období šedesátých let minulého století, kdy se tato subkultura projevovala především v Anglii. Není prakticky možné nalézt konkrétní datum či rok vzniku hooligans, jelikož se jednalo především o několikaleté období radikalizace fanouškovské základny britských klubů, přičemž si právě v průběhu šedesátých let tyto skupiny fanoušků vytvářeli vlastní identitu a v průběhu let postupně vytvářeli počáteční skupiny fotbalových chuligánů.¹¹

3.1 60. léta 20. století

V šedesátých letech, tedy v období vzniku hooligans se v Anglii velmi rozmohlo fungování mladé dělnické části obyvatelstva v módu hippies. Mladí lidé v té době kupovali moderní oblečení, žili konzumním stylem života a užívali si svou svobodu a možnosti. Z důvodu vysokých nákladů na tento styl života, nebyly chudší vrstvy obyvatel schopny držet krok s touto subkulturou, a proto se dostávaly jednotlivé skupiny čím dál více do konfliktů. Na základě tohoto došlo k vytvoření nové skupiny, která si vytvořila vlastní pravidla, která tvořila předstupeň budoucí subkultury zvané skinheads. Tato subkultura byla snadno rozeznatelná díky tomu, že nosila oholenou hlavu či pouze velmi krátké sestřihy vlasů, riflové, velmi obepnuté kalhoty a bundy a těžké pracovní boty. Právě tato subkultura byla jakýmsi předstupněm budoucí subkultury hooligans.¹²

Tato subkultura skinheads se objevuje především ve druhé polovině šedesátých let, přičemž v Anglii bylo možné jednotlivé skupiny rozdělit do několika skupin například na takzvané rude boys, či boot boys. Základem těchto skupin nebylo jakékoli politické odlišení, nýbrž odlišení od takzvané lepší, konzumní společnosti. Tyto skupiny se potulovaly po větších městech v Anglii a jejich primárním cílem bylo vyvolávat konflikty všude, kde se zrovna nacházely, tedy mimo jiné na fotbalových stadionech. Skinheads byli považováni mnohými za odpad společnosti právě z důvodu svého asociálního chování. Skinheads postupně zcela odmítali cokoli s cizím prvkem, například

¹¹ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 37, ISBN 80-903333-0-3

¹² MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 43, ISBN 80-903333-0-3

přistěhovalce či národnostní menšiny. Skinheads také vyvolávali z důvodu svého vzezření, především holé hlavy, obavu u prakticky jakékoli skupiny obyvatel.¹³

Ke konci šedesátých let se začínaly postupně formovat také první skupiny skinheads, které doprovázely na domácí i venkovní zápasy velké fotbalové kluby z Anglie. Jednalo se především o týmy Leeds United, FC Liverpool či Manchester United. Jednotlivé skupiny doprovázející tyto týmy se vyznačovaly vysokými počty členů, které šly mnohdy do tisíců.¹⁴

O tom jak původně skinheadská subkultura v Anglii vypadala, si můžeme udělat obrázek také při čtení knihy Johna Kinga: „... si stříhají vlasy na krátko... promenují se v třešňově rudých martenskách a harringtonech... černých, bílých a modrých bundách... starší skinheadi se oblékají lépe... mají víc peněz... a jednoho dne bude mít i on svetr od Freda Perryho a košili od Bena Shermana... a pětsetjedničky od Levi's... a tříčtvrták...“¹⁵ Takto autor popisuje, jak vypadali skinheadi v roce 1969. Jak se vlastně propojily subkultury hooligans a skinheads popisuje následující úryvek: „První skinheadská vlna z šedesátého osmého byla velký fenomén. Byla to příležitost pro mladé, kteří se cítili proti všemu. Nezáleželo, jestli jste chudí a z dělnické třídy, předurčení dřít do konce života, nebo ve věku, kdy Vás to neovlivňuje. Ukazovali jsme světu „My jsme tady a my existujeme... nasrat na Vás!“¹⁶

3.2 70. léta 20. století

V následujících sedmdesátých letech se hooligans subkultura již permanentně a stabilně objevovala v rámci prakticky všech fotbalových soutěží v rámci Anglie, kdy se tato subkultura na společenské scéně efektivně etablovala. Hooligans již neunikli ani pozornosti špiček britské politické scény, popřípadě také fotbalové asociace. Problematické chování fotbalových chuligánů mělo za následek tresty pro kluby, kdy jim byly například uzavírány stadiony či dostávaly vysoké pokuty. Dalším důsledkem řádění hooligans bylo významné snížení počtu návštěvníků fotbalových zápasů z důvodu obav o svou bezpečnost, kdy logicky muselo dojít k rapidnímu zdražení vstupného. Trestům

¹³ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 45, ISBN 80-903333-0-3

¹⁴ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 46, ISBN 80-903333-0-3

¹⁵ KING, Skinheadi, BB/art, Praha, 2009, 1. vydání, s. 59 – 60, ISBN 978-80-7381-660-5

¹⁶ PENNANT, Cass, *Congratulations you have just met the I.C.F.*, 1. vydání, 2003, Londýn, s. 22, ISBN 1904034853

postupně neunikali ani jednotliví členové hooligans, přičemž se neustále zpříšňovaly bezpečnostní podmínky na všech anglických stadionech. Docházelo k prodávání vstupenek pouze na jméno, budovaly se bariéry mezi jednotlivými sektory na stadionu a na střechy stadionů byly montovány kamery. Z tohoto důvodu bylo již mnohdy velmi obtížné vyvolávat konflikty přímo v útrobách stadionu a bylo prakticky nemožné dostat se do soupeřova fanouškovského kotle.¹⁷

3.3 80. léta 20. století

V průběhu osmdesátých let minulého století došlo k vrcholu řádění anglických hooligans, kdy jejich konflikty měly velmi často mnoho zraněných či mrtvých osob. Vrcholem jejich řádění byl rok 1985 a zápas finále Poháru mistrů evropských zemí v Belgickém Bruselu. Zde se střetly týmy FC Liverpool a Juventus Turín z Itálie. Před zápasem se angličtí hooligans dobývali do sektoru italských fanoušků, přičemž došlo ke zničení zdi stadionu a v nastalém zmatku a při vzniklých bitkách zemřelo více než čtyřicet osob a dalších více než dvě stě bylo zraněno. Tento incident již donutil fotbalovou organizaci k razantnímu kroku, kdy byly všechny anglické týmy vyloučeny na dobu pěti let ze všech evropských pohárů. Paradoxem bylo, že i přes tuto katastrofu se finále nakonec odehrálo. Toto neštěstí mělo podle provedeného vyšetřování několik zásadních příčin. Jednalo se primárně o odvetu anglických hooligans za rok starý zápas v Římě, kdy tito fanoušci byly ze strany italských fanoušků napadeni a zbiti. Dalším důvodem byl zcela nevyhovující stadion, kdy si UEFA, evropská fotbalová organizace, neuvědomila bezpečnostní rizika a nechala tento zápas odehrát na starém a nevyhovujícím stadionu. K tragédii dopomohly také přeplněné ochozy, kdy kapacita stadionu byla značně překročena. Z důvodu rozpadajícího se stadionu nacházeli obě strany fanoušků na stadionu úlomky kamenů, které po sobě provokativně házeli, což naprosto rozeznilo anglické chuligány, kteří následně překonali veškeré zábrany a Italy napadli. Angličané již současně přišli na stadion značně opilí, což samozřejmě bitkám na stadionu pouze přitížilo. Samozřejmě poslední příčinou bylo naprosto nedostatečné bezpečnostní pokrytí zápasu, kdy na celém stadionu hlídalo desítky tisíc rozdováděných fanoušků pouze několik desítek policistů, kteří logicky neměli šanci situaci adekvátně zvládnout. Na tento stav zareagovala také britská vláda, která nařídila několik zásadních opatření potírajících řádění chuligánů na stadionech. Tito dostávali tresty doživotního zákazu navštěvování

¹⁷ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 50, ISBN 80-903333-0-3

fotbalových utkání, přičemž byla důsledně vedena jejich evidence v době zápasu, v průběhu zápasu se nesměl podávat alkoholické nápoje a návštěvníci utkání byly podrobováni kontrolám, zda požili alkohol či nikoli, na všech stadionech byly nařízeny pouze místa k sezení a na všechny stadiony byly nainstalováno bezpečnostní a monitorovací kamery.

3.4 90. léta 20. století

V roce 1990 skončil trest pro anglické kluby vztahující se k jejich zákazu účasti v evropských pohárech. Současně došlo v roce 1992 k rozšíření počtu účastníků evropských pohárů, což mělo za následek rozmach anglických týmů v Evropě, kdy angličtí hooligans vyjížděly do zahraničí na utkání a také k tomu, aby v cizím městě mohly vyvolávat nepokoje. Subkultura hooligans se prozatím rozšířila také do dalších evropských zemí, typicky do Itálie či do balkánských zemí a výsledkem tedy byly střety zneprátených chuligánů v rámci evropských měst. Současně se v tomto období začaly také navazovat přátelské vztahy mezi jednotlivými chuligánskými skupinami z různých zemí. Ve druhé polovině devadesátých let docházelo k čím dál častějšímu využívání moderních technologií v rámci akcí hooligans, kdy se do popředí dostala práce s internetem či s mobilními telefony, přes něž si chuligáni domlouvali bitky a termíny vyvolávání nepokojů.¹⁸

Obr. 1 Hooligans FC Baník Ostrava¹⁹

¹⁸ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 60-61, ISBN 80-903333-0-3

¹⁹ www.hooligans.cz

4 Hooligans v České republice

Také v České republice se subkultura hooligans velmi výrazně v minulosti rozvíjela, a především v osmdesátých a devadesátých letech minulého století a na začátku tohoto století docházelo k mnoha nepříjemným situacím v rámci fotbalových utkání v rámci českých fotbalových soutěží. Řádění hooligans ovšem není výjimkou ani v dnešní době, přičemž je známo několik incidentů, které skončily poškozením zdraví či majetku jiných osob. Chuligánská minulost a současnost v České republice se dělí do dvou časových kategorií, kdy dříve docházelo k jednotlivým, relativně neorganizovaným akcím hooligans, přičemž ve druhém časovém období se již jedná o zcela organizované a skupinově přesně naplánované akce fotbalových chuligánů.²⁰

4.1 80. léta 20. století

První období pravého chuligánského hnutí v rámci Československa můžeme pozorovat teprve od druhé poloviny osmdesátých let minulého století. Tento fakt se dá přičítat také tomu, že v této době a době předcházející se v tehdejší Československu dařilo tehdejší politikům držet jakékoli prohřešky proti společnosti na uzdě. Ve druhé polovině osmdesátých let se již ovšem především mladí lidé dokázali režimu vzpírat a projevovat své emoce také veřejně. Svým jednáním na fotbalových stadionech tedy jedinci či skupiny osob bojovali také proti tehdejšímu útlaku a komunistické straně ve vedení státu. Stále více se také dřívější fanoušci radikalizovali a dávali veřejně najevo svou podporu konkrétního fotbalového klubu. Vzhledem k tomu, že veřejně se stále moc projevovat nemohli, vybíjeli svou frustraci a své emoce právě na fotbalových utkáních či jiných sportovních akcích. Zřejmě nejznámějším incidentem tehdejší doby, především také z důvodu zfilmování této akce ve filmu *Proč?*, byla akce fanoušků sparty Praha, kteří cestovali na zápas fotbalové ligy v roce 1985 vlakem do Banské Bystrice, přičemž svým řáděním vlak naprosto zdemolovali a pouze shodou náhod nebyl jejich řáděním poškozen personál vlaku. Již zmíněný film, byl původně prezentován jako výstraha a prevence proti takovému jednání, ovšem jeho efekt byl zcela opačný, jelikož si jej mnoho dalších chuligánů vzalo za svůj a chovali se mnohdy stejně či podobně. Následoval tedy převrat v roce 1989 a devadesátá léta, která jsou typická rychlým rozvojem různých hooligans skupin v rámci Československa a následně České republiky. Právě v průběhu

²⁰ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, s. 160, ISBN 978-80-247-2907-7

devadesátých let se totiž u mnoha fotbalových klubů objevily jejich hooligans organizované skupiny, které napodobovaly své anglické předchůdce, měly své vlastní charakteristické názvy a sami sebe tito chuligáni považovali za výsadní společenskou vrstvu a skupinu osob, která se hrdě hlásí k chuligánství a ke všemu, co k této subkultuře patří.²¹

4.2 90. léta 20. století

V rámci devadesátých let se tedy postupně vytvořili chuligánské skupiny, které platily za velmi společensky nekorektní organizace a prakticky v ničem si nezadaly se svými anglickými protějšky, včetně kriminality a výtržností během fotbalových zápasů. V průběhu devadesátých let se na našem území rozvinulo několik desítek organizovaných hooligans skupin, přičemž velmi často se tyto skupiny spojovaly s hnutím skinheads, přičemž spojovatelem byla mimo jiné hudba, která hooligans i skinheads propojovala na různých akcích. Typickým tehdejším hudebním interpretem těchto skupin byla kapela Orlík s frontmanem Danielem Landou či Davidem Matáskem. Ve druhé polovině devadesátých let minulého století se situace na fotbalových zápasech mnohdy velmi vyostřovala a chuligáni mnohdy napadali i klasické fotbalové fanoušky či dokonce diváky, kteří se pouze přišli podívat na fotbal. V této době sílily hlasy proti těmto skupinám a na fotbal nebylo mnohdy bezpečné chodit například v rámci rodin s dětmi. Samozřejmě se to týkalo pouze vyostřených zápasů, jako bylo pražské derby Sparty a Slavie či jakékoli zápasy Baníku Ostrava, typicky proti, Spartě Praha, Opavě, Olomouci, či Brnu. V nedávné době fungovalo na našem území více než třicet aktivních chuligánských skupin.²²

Členové hooligans se většinou rekrutovali z osob mladších ročníků, ovšem výjimkou nebyli i čtyřicátníci či padesátníci. Dostat se do chuligánské skupiny bylo, a v současnosti stále je, velmi složité, jelikož tyto skupiny mezi sebe nevezmou kohokoli. Základem je osobní známost s čelními představiteli skupiny trvající i několik let, jelikož problémem je důvěra stávajících členů skupin. Velmi důležité je také zmínit fakt, že subkultura hooligans u nás i jinde v Evropě funguje prakticky pouze na bázi klubového fotbalu. Hooligans se prakticky zcela distancují od zápasů české reprezentace. Z tohoto

²¹ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, s. 160, ISBN 978-80-247-2907-7

²² SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie, a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s.134–136, ISBN 978-80-903556-3-7

důvodu je také možné pozorovat mnohdy významně komornější a klidnější atmosféru na zápase národního týmu než na zápasech klubových národních a mezinárodních soutěží.²³

Zřejmě pro každého fotbalového fanouška, popřípadě pro jakoukoli osobu z nefotbalového prostředí, je synonymem subkultury hooligans na našem území tým Baníku Ostrava. A je tomu skutečně tak. Chuligáni právě tohoto fotbalového týmu jsou nejproslulejší svými výtržnostmi v negativním slova smyslu a také neskutečně kvalitním a hlasitým fanděním v pozitivním slova smyslu. Právě chuligáni z Bazalů, což býval ještě před několika lety domácí stadion Baníku Ostrava, byly a dodnes jsou, považováni za nejobávanější skupinu hooligans v České republice a také jsou považováni za jednu z nejkvalitnějších fanouškovských skupin, co se klasického fandění při zápasech týká.

Právě ostravští hooligans jsou proslulí svými potyčkami se svými protějšky a také s policisty a pořadateli na fotbalových stadionech i mimo ně. Chuligáni Baníku Ostrava jsou také specifictví tím, že uzavírají takzvané družební přátelství s polskými týmy, kdy minulosti to bylo především v rámci spolupráce s chuligány Górniku Zabrze či Rybníku, nyní je to především družba s GKS Katowice a obnovená družba s FC Spartak Trnava. Na vyhrocená utkání tedy dojíždí polští chuligáni do Ostravy, popřípadě na jiná místa, podle místa utkání Baníku Ostrava, a naopak ostravští chuligáni vyjíždějí na zápasy do Polska. Největší výtržnosti a boje mezi zneprátenými tábory hooligans jsou vždy k vidění v zápasech Baníku Ostrava a Sparty Praha a také Baníku a SFC Opava, která ovšem v současné době nefiguruje v první české fotbalové lize, jejich střety tedy nejsou tak časté jako v minulosti. Mezi jednoznačně největší výtržnosti hooligans na zápasech Baníku Ostrava patří především zápasy proti Brnu v roce 2004, kdy na Bazalech příznivci Brna naprosto zdemolovaly sedačky i prostory toalet a následně také dva autobusy, a také zápas z května téhož roku, kdy Baník hrál poslední zápas sezóny, nutno podotknout, že titulové sezóny, v Opavě. Tento zápas se skoro nedohrál, jelikož na tribunách a také v přilehlém parku to vypadalo jako ve válečné zóně, nikoli na fotbalovém utkání. Právě od této doby eskalovalo napětí mezi příznivci Ostravy a Brna či Opavy, i když ve druhém případě byla rivalita znatelná vždy. V rámci bojů v Opavě byly využity i dřevěné

²³ SMOLÍK, Josef. *Bezpečnostní aspekty fotbalového chuligánství*. Košice: Vysoká škola bezpečnostního manažerstva, 2018, s. 9, ISBN 978-80-8185-029-5

a železné tyče či dlažební kostky a bylo zraněno několik fanoušků i policistů. Několik chuligánů bylo také zadrženo a následně jim byly uděleny různé tresty.²⁴

Velmi závažným proviněním proti právním předpisům ze strany baníkovských chuligánů byl také incident z léta roku 1999, kdy baníkovští chuligáni zasáhli kamenem ženu, která neměla s fotbalem nic společného a pouze cestovala ve vlaku společně s příznivci Sigmy Olomouc. Žena se musí vypořádat s trvalými následky zranění hlavy a oka, přičemž pachatelé byli vypátráni a odsouzeni k trestu odnětí svobody.²⁵

Obr. 2 Řádění hooligans na stadionu²⁶

²⁴ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbalovi chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 130, ISBN 80-903333-0-3

²⁵ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, s. 160, ISBN 978-80-247-2907-7

²⁶ www.hooligans.cz

5 Typologie subkultury hooligans

Subkultura hooligans má v rámci svého fungování jasně stanovená pravidla, která se laikům mohou zdát zvláštní, ovšem stejně jako v jakékoli jiné subkultuře či organizaci funguje mezi členy této subkultury určitá hierarchie a stanovené procesy, které nelze překročit. Typická je pro subkulturu hooligans hierarchie jejich členů. Tato hierarchie je vytvořena především podle toho, jakým způsobem se v praxi projevují jednotliví členové a jaká je jejich úloha v rámci fotbalových zápasů a také mimo ně. Jedná se o celkem sedm různých pozic v rámci dané chuligánské skupiny, přičemž je nutno podotknout, že toto rozdělení funkcí jednotlivých členů není typické pouze pro subkulturu hooligans, nýbrž také lze použít například pro další fanouškovské skupiny.²⁷

Hierarchie členů hooligans se tedy skládá především z rolí iniciátora, útočníka, šaška, chuligána, organizátora, rváče a opilce. (Smolík, 2010, str. 157) tyto role definuje následovně:

„Iniciátor má za úkol především předzpívat různé chorály a fanouškovské pokřiky, které mají za cíl rozproudit atmosféru na stadionu a podpořit svůj tým. Iniciátor má také na starost propagaci vlastní chuligánské skupiny a vymýšlení fanouškovských chorálů a pokřiků a také vymýšlí fotbalová chorea.

Útočník je členem hooligans, který vždy v případě konfliktu zasahuje a vystupuje proti protivníkům jako první, iniciuje a řídí útok a je jakýmsi velitelem celé akce. Jako jediný bývá taky někdy v rámci konfliktu vyzbrojen různými jinak zakázanými předměty, jako jsou nože či kameny.

Šašek představuje osobu, která bývá nejvšestrannější a také nejzajímavější osobou v celé skupině. Jeho úkolem je přilákat pozornost okolí, vymyslet určitá specifická chorea a velmi často také provokuje soupeře k vyvolání konfliktu. Ovšem málokdy se posléze v rámci vyvolaného konfliktu nějak výrazněji projevuje.

Chuligán nemá nikterak specifické úkoly v rámci skupiny. Je zastoupen nejpočetněji a je označován jako řadový člen chuligánské skupiny.

²⁷ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, s. 157, ISBN 978-80-247-2907-7

***Organizátor** má velmi důležitou úlohu v rámci skupiny, jelikož organizuje prakticky jakékoli aktivity chuligánů a ostatní se jeho plány řídí. Může se jednat například o logistiku, kdy domlouvá přesuny na zápasy na soupeřových stadionech či domlouvá bitky a prostory v kterých budou provedeny.*

***Rváči**, jak již jejich název napovídá, jsou nejaktivnější právě v rámci bitek se soupeřovými chuligány. Mnohdy se jedná také o osoby, které mají na vyvolání a vygradování konfliktu rapidní podíl.“*

Konečně **opilec** představuje osobu, která většinou již před zápasem vypije mnoho alkoholu, přičemž tento fakt mnohdy zapříčiní také to, že jej pořadatelé ani nevpuští na stadion. Opilci jsou také velmi aktivní v provokacích soupeře a ve vyvolávání jakýchkoli konfliktů.²⁸

Typologii subkultury hooligans lze také rozdělit na podle toho, jaké je jejich faktické složení, respektive jakého pohlaví, věku či dalších znaků je většina jeho členů. Jedná se o skupiny označované jako **rowdies**, přičemž v těchto chuligánských skupinách se sdružují především chlapi, kteří jsou ještě mladiství respektive je jim okolo patnácti let.

Další skupinou chuligánů jsou skupiny, jejichž členové mají mnohdy více záznamů v trestním rejstříku. Jedná se o velmi nebezpečné skupiny chuligánů, kteří mají problémy se zákonem prakticky neustále a vyvolávají řadu konfliktů. Dalším typem chuligánské skupiny jsou skupiny označované jak **town boys**. Tyto skupiny jsou podobné rowdies, ovšem s tím rozdílem, že jejich členům je již okolo osmnácti až dvaceti let a jsou tedy již většinou dospělí. Existuje dokonce skupina chuligánů, která je typická tím, že jsou v nich významným způsobem zastoupeny ženy, popřípadě mladé dívky.

Konečně poslední skupina chuligánů je označována jako **novices**, bývá složena z velmi mladých osob, mnohdy ještě dětí okolo deseti let věku. Pro subkulturu hooligans je typická věková hierarchie, kdy starší členové získávají postupně stále více pravomocí

²⁸ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 18, ISBN 80-903333-0-3

a mají silnější postavení v rámci dané skupiny. Skupiny se také neustále posouvají mezi jednotlivými typy novices, rowdies a town boys.²⁹

Konečně je možné jednotlivé chuligánské skupiny rozdělit také podle jejich politického přesvědčení a to na chuligány, kteří nejsou politicky významněji aktivní a nemají nějaký vyhraněný levicový či pravicový názor, chuligány, kteří jsou výrazně nakloněni jakýmkoli pravicovým či dokonce ultrapravicovým myšlenkám, přičemž tyto chuligány projevují znaky rasismu a diskriminace, a také na ultralevicové chuligány, kteří se velmi často spojují ve svých názorech s jinými chuligánskými skupinami.³⁰

Obr. 3 Maskování hooligans na fotbalovém zápase³¹

²⁹ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 56, ISBN 978-80-903556-3-7

³⁰ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 20, ISBN 80-903333-0-3

³¹ www.hooligans.cz

Obr. 4 Choreo hooligans FC Baník Ostrava ³²

³² www.hooligans.cz

6 Rozdělení a vymezení pojmů souvisejících s hooligans

V rámci subkultury hooligans je z mého pohledu nutné vymezit také další dva fanouškovské tábory, které se hooligans podobají a lidé je také mezi sebou prakticky nerozeznávají, ovšem mezi těmito fanouškovskými tábory jsou velmi výrazné rozdíly. Jedná se především o skupiny rooligans a ultras.

6.1 Rooligans

Tato subkultura fotbalových fanoušků je pojmenována podle anglického výrazu rolig, značícího mírumilovnost. Tato subkultura fotbalových fanoušků je tedy výrazně klidnější a mírumilovnější než fotbaloví chuligáni, přičemž se skládá ze členů všech věkových kategorií, obou pohlaví a často jsou jejich členy celé rodiny včetně dětí. Rooligans nerozlišují klubovou a národní příslušnost a účastní se všech fotbalových zápasů, kterých mohou. Jak je z tohoto patrné rooligans fandí svému klubu a tvrdě vystupují proti jakýmkoli výtržnostem a násilí na fotbalových stadionech. Účast na zápasech a fanouškovství je pro ně především zábavou a odreagováním bez vyvolávání konfliktů. Rooligans jsou typičtí takzvaným karnevalovým fanouškovstvím a fanděním, jelikož pro své fandění využívají různobarevné dresy, vlajky čepice a velmi často také využívají pomalování obličeje barvami svého klubu či národního týmu. Dříve byl tento způsob fandění typický pro skandinávské země, ovšem v současnosti jsou rooligans rozšíření prakticky po celém světě. Rooligans jsou tedy i přes podobný název naprostým opakem subkultury hooligans, přičemž tito fanoušci ukazují, že fandit je možné i bez projevů násilí a v rámci společenských norem.³³

6.2 Ultras

V rámci společnosti jsou spojovány do jedné kategorie fotbalových fanoušků především subkultury hooligans a ultras. Ve skutečnosti tomu tak ovšem není, jelikož ultras se od hooligans významně odlišují. Ultras se vyznačují především tím, že bojují za svůj klub především vytvářením různých sloganů, chorálů či choreografií v průběhu zápasu a také se starají o fandění v průběhu zápasu. Ultras se ve vytváření fotbalové atmosféry srovnávají s jinými kluby a fanoušky, přičemž některá jejich chorea jsou velmi

³³ SLEPIČKA, Pavel a kol. *Divácká reflexe sportu*. Praha: Karolinum, 2010. s. 32, ISBN 978-80-246-1838-8

časově a finančně náročná. Ultras jsou tedy v tomto ohledu výrazně kreativnější a pro svůj tým prospěšnější než chuligáni.³⁴

Členové ultras se pasují do role maximálního podporovatele a tvůrce aktivního fandění v průběhu zápasu k čemuž musí také disponovat velkým počtem fanouškovských propriet, jako jsou vlajky, plakáty, transparenty a podobně. Ultras chtějí být při zápasech vidět, a především pak také slyšet, což je jejich hlavní náplní činnosti. Nelze konstatovat, že by členové ultras byli zcela nekonfliktní, jako například členové rooligans, ovšem zdaleka nedosahují konfliktnosti a nebezpečnosti jako chuligáni. I přesto se občas, především ve vyhrocených situacích a zápasech stává, že jejich činnost způsobí nepokoje či přerušování zápasu. Je tomu v drtivé většině případů tím, že ultras velmi často využívají pro své fandění konfet, dýmovnic, dělbuchů či pyrotechniky, která je na českých stadionech zakázána a ultras jsou za toto své jednání velmi často běžnou veřejností kritizováni. Ultras stejně jako chuligáni působí především v domácím kotli, mají tedy své místo na stadionu, v němž provádí veškerá svá chorea a fanouškovské akce. Oproti hooligans jsou ultras schopni objektivněji zhodnotit hru svého týmu a více jim záleží na hře jako takové. Cílem ultras je dopomoci prostřednictvím vlastního fandění svému týmu k vítězství v zápase. Oproti chuligánům se ultras snaží zajímat také o celkové dění v klubu, tedy jaká je přestupová politika klubu, jaké finanční prostředky a trenéry má klub k dispozici, jakým způsobem se klub prezentuje v médiích a podobně. Ultras se starají v rámci fanouškovství také o situace, které běžný fanoušek neřeší. Například jakým způsobem je nejeфекtivnější fandit, jaká hlasitost má být při fandění využita, kdy vytáhnout nachystaná chorea a podobně. V české republice se po dlouhou dobu využívalo pro ultras označení fotbaloví vlajkonoši, především podle typu fandění s množstvím vlajek, ovšem později se přešlo na správnější označení ultras, jelikož tato skupina se neprezentuje zdaleka pouze prostřednictvím vlajek.³⁵

Nejvýznamnější rozdíl mezi subkulturou hooligans a ultras, lež spatřit tedy zejména v tom, že hooligans vyhledávají fotbalové zápasy především z důvodu vyvolání nepokojů a konfliktů s fanoušky či chuligány soupeře. Pro chuligány je tedy fotbalový zápas pouze prostředkem k tomu vyvolat konflikt. Ultras na rozdíl od chuligánů ovšem zajímá především fotbal, vlastní tým a fandění. Ultras také vytvářejí více kvalitní

³⁴ SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008, s. 160, ISBN 978-80-247-2562-8

³⁵ SLEPIČKA, Pavel a kol. *Divácká reflexe sportu*. Praha: Karolinum, 2010, s. 150, ISBN 978-80-246-1838-8

atmosféru v průběhu utkání. Ultras samozřejmě nejsou zcela bezkonfliktní, také se účastní konfliktů a výtržností, ovšem ve výrazně menším měřítku než chuligáni a tyto konflikty cíleně nevyvolávají. Jejich hlavním cílem je tedy fandění a vytváření choreografií pro svůj tým.³⁶

Níže uvedená tabulka zobrazuje statistiku realizovaných bezpečnostních opatření (dále jen BO), při konání fotbalových zápasů v České republice za rok 2024.

Statistiky za rok 2024:

Tab. 1 Statistiky za rok 2024 ³⁷

Celkový počet BO fotbal	Celkový počet nasazených policistů	Celkový počet spáchaných TČ	Celkový počet spáchaných přestupků	Použití pyrotechniky	Počet osob omezených na osobní svobodě
462	28761	33	362	208	164

³⁶ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbalovi chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004. s. 82-84, ISBN 80-903333-0-3

³⁷ Policejní prezidium České republiky

7 Sociologický pohled na subkulturu hooligans

Etiologie jako pojem v sociálních vědách se zabývá studiem příčin sociálních jevů a problémů. To může zahrnovat:

Sociální struktury a instituce: Jak organizace, kultury a sociální normy ovlivňují chování jednotlivců a skupin.

Historické a kulturní faktory: Jak historické události nebo kulturní hodnoty přispívají k sociálním změnám a problémům, jako jsou konflikty, nerovnosti nebo sociální mobilita. Sociologové a antropologové zkoumají etiologii sociálních fenoménů, aby pochopili, jak různé faktory ovlivňují společenské chování a struktury.

Etiologie je vědní disciplína zaměřená na studium příčin a původu různých jevů. V medicíně se zabývá identifikací příčin nemocí, v psychologii studuje faktory přispívající k duševním poruchám a v sociálních vědách zkoumá příčiny sociálních jevů a problémů. Pochopení etiologie je zásadní pro rozvoj preventivních opatření, diagnostických metod a terapeutických strategií v různých oblastech, a umožňuje efektivnější řešení problémů a zlepšení kvality života.³⁸

Pohled na subkulturu hooligans může být v rámci společnosti poskytován z mnoha vědeckých oblastí. Typickým příkladem vědeckého bádání a pohledu je ze strany sociologie. Jsou to právě sociologické teorie, které jsou v mnoha ohledech v rámci zkoumání chování fotbalových chuligánů přínosné, především z důvodu, že se zabývá jednáním jednotlivců v davu a ovlivněním tohoto jednotlivce z hlediska skupinového názoru. Z pohledu výkonnostního sportu se jedná především o sportovní úspěch a také o zisk. Právě z tohoto důvodu sport a fotbal především zajímá jak bohaté investory, tak sociálně slabší skupiny osob, které nacházejí v těžkých časech sounáležitost právě se svým klubem, kterému fandí. Pro bohatší skupinu obyvatel tedy může fotbal sloužit jako zábava či možnost výdělků. Naopak pro chudší společenské vrstvy, z nichž se převážně rekrutují členové hooligans, se jedná o zdroj zábavy, o odměnu či o rozptýlení z běžného života. Mnohdy se také jedná o důvod závislosti chudších osob na osobách bohatších. Sport a fotbal především je tedy schopen propojovat

³⁸MIVEMI, Dostupné z: <https://www.mivemi.cz/tipy-a-triky-jak-na-sebevzdelavani/co-znamenalo-etologie/#:~:text=V%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20v%C4%9Bd%C3%A1ch%20se%20etiologie%20zab%C3%BDv%C3%A1%20studiem%20p%C5%99%C3%AD%C4%8Din,a%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20normy%20ovliv%C5%88uj%C3%AD%20chov%C3%A1n%C3%AD%20jednotliv%C5%AF%20a%20skupin.>

lidi mezi sebou, Bez ohledu na rasu, věk, pohlaví politickou příslušnost či sociální zázemí. Sportovní kluby jsou velmi často úzce provázány se svými fanoušky, kteří se radují v případě výher, a naopak jsou zklamaní v případě proher. V případě, že není naplněno, či dlouhodobě naplňováno, očekávání fanoušků, může docházet k nepokojům. Prostřednictvím sportu se lidé mohou odcizovat, ovšem také se mohou sjednocovat, jelikož fotbalová utkání a sport obecně umocňuje solidaritu mezi fanoušky.³⁹

Fotbal je z tohoto pohledu naprostým fenoménem, jelikož má celospolečenský dopad a má vliv na myšlení a také jednání lidí, kteří se k němu upínají, což platí především pro subkulturu hooligans. Velmi důležitým sociologickým aspektem je problematika davového, či kolektivního jednání, což je také specifické pro hooligans. V tomto případě se jedná o kolektivní cíl velké skupiny osob. V obecném měřítku se davové či kolektivní jednání velkého počtu osob neorganizuje a většinou vychází z dané situace, ovšem v případě fotbalových chuligánů se jedná o velmi důsledně organizované jednání, přičemž právě toto organizované jednání v důsledku velmi často vede k provádění nezákonných činností a násilí.⁴⁰

Každý jednotlivec, který je v jakékoli emočně vypjaté chvíli, což bez debat napínavý fotbalový zápas je, členem davu, ztrácí automaticky svou jedinečnost a identitu a stává se právě součástí davu a automaticky ztrácí jakékoli zábrany a přebírá myšlenky a identitu celého davu. V davu vystupuje každý jednotlivec zcela anonymně a nenese tedy ze svého pohledu za své jednání jakoukoli odpovědnost. V případě jednání v rámci davové hysterie mnohdy jedinci fungují na bázi základních nepřekonatelných pudů a emocí, které by samostatně nikdy neprojevili veřejně. Právě z tohoto důvodu jsou fotbaloví chuligáni nebezpeční svému okolí, jelikož v rámci davu fungují zcela iracionálně a agresivně. Velitel takového davu, který disponuje vysokým sociálním postavením minimálně v rámci dané skupiny, může velmi snadno ovlivňovat ostatní členy skupiny, jelikož ovlivnit v emočně vypjaté situaci celý dav není nic složitého z důvodu řetězení reakcí mezi jednotlivými členy. Toto je typické právě pro hooligans v případě konfliktu na fotbalovém utkání.⁴¹

³⁹ DELANEY, Tim. *The Functionalist Perspective on Sport*. Routledge Handbook of the Sociology of Sport Routledge, 2015, s. 20-21, ISBN 978-0-415-82973-1

⁴⁰ NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Academia. 2009, s. 435-437, ISBN 978-80-200-1679-9

⁴¹ MIKŠÍK, Oldřich. *Hromadné psychické jevy: (psychologie hromadného chování)*. Praha: Karolinum, 2005, s. 108, ISBN 80-246-0930-4

7.1 Rasistické a antisemitistické projevy fotbalových hooligans

Jak již bylo zmíněno, fotbaloví chuligáni se v praxi projevují mnoha způsoby, které nejsou vždy v souladu se společenskými hodnotami, mnohdy jsou přímo protizákonné. Mezi nejzávažnější projevy hooligans patří především rasismus, antisemitismus, xenofobie či různá jiná trestná činnost. Skupiny hooligans fanoušků projevují tyto způsoby například prostřednictvím skandovaných pokřiků během utkání, nápisů na vlajkách či prostřednictvím symbolů, které nosí. Právě tyto projevy jsou v rámci hooligans subkultury spojeny s projevy přehnaného nacionalismu, šovinismu či rasistického přesvědčení a vystupování.⁴²

Typickým projevem je **xenofobie**. Ta je běžná u chuligánů především z toho důvodu, že považují všechny ostatní hooligans skupiny či běžné fanoušky za nepřátele, a to bez ohledu na to k jaké národnosti, politice či náboženství se hlásí. Právě z tohoto důvodu jsou všechny ostatní fanouškovské tábory jiných týmů vnímány jako nepřátelské.⁴³

Pro trestnou činnost ve spojitosti se subkulturou hooligans je typické, že se jedná o trestné činy přímo spojené s fotbalovými zápasy, tedy prostory, v nichž je tato činnost páchána a také aktivity, které jsou s tímto spojeny. Trestná činnost je velmi často prováděna ve více lidech a pachatel málokdy provádí nelegální činnosti zcela sám, bez dalších spolupachatelů. Významným znakem je v tomto případě skupinová práce, práce v davu a s tím spojená anonymita jednotlivce. Trestné činy jsou v tomto případě mnohdy posuzovány jako forma provedení v rámci spolupachatelství či účastenství. Z pohledu konkrétního místa spáchání trestného činu nemusí nutně být tyto činy spojeny přímo s fotbalovým stadionem. Dalšími místy, kde hooligans provádějí výtržnosti či jiné trestné činy jsou parky či centra v okolí stadionu, nádraží či restaurační zařízení v okolí stadionu.⁴⁴

Subkultura hooligans je specifická také tím, že se veřejně hlásí k propagaci rasismu a také antisemitismu. Rasismus obecně představuje v současné společnosti velmi diskutované téma, které je velmi úzce spojeno také s problematikou sportovních

⁴² SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 77, ISBN 978-80-903556-3-7

⁴³ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 80, ISBN 978-80-903556-3-7

⁴⁴ NIKL, Jaroslav., VOLEVECKÝ, Petr. *Divácké násilí*. Praha: Policejní akademie ČR. 2007, s. 25, ISBN 978-80-7251-249-2

a především pak fotbalových utkání. Největší rozmach rasismu v subkultuře hooligans proběhl v sedmdesátých letech minulého století. Bylo tomu tak především z toho důvodu, že v anglické soutěži, tedy v kolébce hooligans, začalo najednou nastupovat stále více hráčů tmavé pleti.⁴⁵

V rámci fotbalového chuligánství patří mezi nejvýznamnější prohršky v oblasti projevů rasismu rasistické pokřiky a nadávky vůči hráčům tmavé pleti, provádění rasistických gest, typickým takovýmto projevem je házení banánů na hrací plochu nebo vydávání takzvaných opičích zvuků. Typickým projevem jsou také různá rasistická chorea v průběhu zápasu a zpívání rasistických chorálů. V české republice se rasistické projevy začaly z řad chuligánů objevovat především v devadesátých letech minulého století, tedy v době, kdy se v české nejvyšší fotbalové soutěži začaly objevovat hráči tmavé pleti.⁴⁶

Rasismus se v rámci subkultury hooligans samozřejmě může projevat také v rámci jiných aktivit, nejen čistě fotbalových. Jedná se například o situace, kdy se členem skupiny hooligans nesmí stát osoba s jinou barvou pleti, než s bílou. Tento fakt a celková náklonnost subkultury hooligans je ovšem úzce historicky spojen s celou touto subkulturou a s jejím rasistickým a xenofobním smýšlením. Nelze přehlédnout fakt, že v počátcích subkultury hooligans docházelo k propojování chuligánů se skupinami skinheads. Rasismus se poté podle několika odborníků pojí přímo se vznikem subkultury hooligans a tyto dva pojmy k sobě neodmyslitelně patří. Naopak mnoho odborníků problematiku rasismu s chuligánstvím až tak úzce nespojuje a tvrdí, že projevy rasismu a xenofobie jsou mnohdy pouze emočně vyvolanými projevy bez jakéhokoli hlubšího významu a politického či společenského přesvědčení.⁴⁷

Se subkulturou hooligans je velmi často spojován také problém projevování antisemitismu, jelikož jednotlivé projevy antisemitismu lze na fotbalových stadionech pozorovat vcelku často. Terčem projevů antisemitismu ze strany chuligánů jsou především fanoušci či hráči klubů, kteří jsou historicky spjatí s židovskou komunitou. V rámci evropských fotbalových soutěží se jedná například o nizozemský klub

⁴⁵ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 90, ISBN 978-80-903556-3-7

⁴⁶ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 89-90, ISBN 978-80-903556-3-7

⁴⁷ FROSDICK, Steve., MARSH, Peter. *Football Hooliganism*. Willan, 2005, s. 148, ISBN 978-18-4392-129-5

Ajax Amsterdam či anglický klub Tottenham Hotspur. V českých fotbalových soutěžích se posléze v posledních letech musí s problematikou antisemitismu potýkat především Slavia Praha, která je velmi často terčem nenávistného pokřiku „Jude Slavie“, přičemž chuligáni jiných týmů za to jsou velmi často ostře kritizováni.⁴⁸

7.2 Projevy agresivního chování a násilí na fotbalových stadionech

Problematika mnoha výzkumů, týkajících se projevů subkultury hooligans v rámci fotbalových utkání či jiných sportovních akcí, se týká zejména různým typům deviantního chování členů hooligans v rámci dané subkultury a projevů chování v rámci anonymního davu. Jednotlivé projevy deviantního chování mohou být různorodé, ovšem obecně lze konstatovat, že jednotným znakem jakéhokoli deviantního chování jsou jakékoli výtržnosti a jakékoli protispolečenské chování členů hooligans, které má za následek uvolňování nakumulované agrese v jednotlivých jedincích. Právě fotbalové zápasy jsou velmi často naplněny mnoha emočně vypjatými momenty, které jsou důvodem pro uvolnění veškerých emocí fanoušků, agrese nevyjímaje. Mezi jednotlivé konkrétní projevy agrese můžeme zařadit například verbálně agresivní projevy, jako jsou různé výkřiky, provokace, nadávky či pískání, přičemž tyto verbální projevy bývají většinou směřovány na hráče soupeřova týmu, na rozhodčí, popřípadě na fanoušky druhého týmu. Výrazně vážnějšími projevy agrese jsou poté různé fyzické projevy, které může být směřováno jak vůči zdraví jiných osob, tak také vůči majetku, který je fanoušky ničen. Vesměs se jedná o takzvaný vandalismus. Velmi častým znakem vandalismu na stadionu je pouštění pyrotechniky či házení různých nebezpečných předmětů na hrací plochu. Typickým znakem projevů agrese subkultury hooligans je poté napadání fanoušků či členů hooligans jiného týmu a to jak v průběhu zápasu přímo na tribunách, tak také před či po zápase v okolí stadionu či ve zcela vzdáleném prostoru. Pro správné pochopení fungování subkultury hooligans je nutné se zabývat problematikou násilí, agrese a konfliktního chování v rámci fotbalových utkání.⁴⁹

⁴⁸ SUŠOVSKÝ, Adam. „Jed hesla „Jude Slavie!“ měla odhalit výstava. Sparta si ji na svém stadionu nepřála“. *seznamzpravy.cz*. (online) 2018. (cit. 24. 1. 2025) Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jed-hesla-jude-slavie-mela-odhalit-vystava-sparta-ji-na-svem-stadionu-zakazala-60015>

⁴⁹ SLEPIČKA, Pavel a kol. *Divácká reflexe sportu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010, s. 168, ISBN 978-80-246-1838-8

(KASAL, 2013, str. 104) uvádí:

„Násilí obecně lze definovat jako zcela úmyslné využití či pouze hrozbu využití fyzické síly, popřípadě vlastní moci, vůči jiné fyzické osobě, proti jiné skupině osob či určité komunitě s tím, že násilník si musí být vědom toho, že použití takové síly může mít, či s největší pravděpodobností také bude mít za následek smrt jiné osoby, jeho zranění či psychickou újmu této osoby.“

Násilí nemusí mít vždy podobu klasického fyzického násilí, nýbrž může mít také podobu psychického nátlaku či může mít mediální či sociální podobu. Specifickým typem násilí je tedy takzvané divácké násilí, které představuje jakékoli násilí, které je v praxi prováděno fotbalovými či jinými fanoušky, kteří se účastní jakéhokoli sportovního zápasu. Tento typ násilí je také typickým pro subkulturu hooligans. Je charakteristické především neustále se opakujícím násilím vůči jiným osobám, přičemž toto násilí bývá dopředu naplánovaným jednáním. Takovéto násilné jednání je v prostředí hooligans plánováno a následně také provozováno relativně úzkým kolektivem členů hooligans. Tito násilně jednající členové hooligans jsou spolu většinou propojeni prostřednictvím tentýž fotbalový klub, kterému fandí, popřípadě jím zastiňují své fungování, popřípadě také podobný hodnotový systém a využívání extremistických symbolů.⁵⁰

Typickým projevem fotbalových chuligánů je také agrese, která může být z obecného pohledu dvojího typu. Agrese může být takzvaného vzteklého typu, přičemž tato agrese je způsobena výraznou zlostí a doslova nepřátelstvím vůči jiné osobě, přičemž agresor jedná vždy v takové chvíli s cílem druhou osobu jakkoli poškodit. Druhý typ agrese je takzvaně instrumentální, přičemž tento typ agrese není způsoben nenávistí či výraznou zlostí na druhou osobu.⁵¹

Agresivní chování fotbalových chuligánů je klasickým projevem protispolečenského a patologického chování, které je pro mnoho lidí nebezpečně a fakticky či potenciálně nebezpečné. Agresivní projevy chování porušují stanovené společenské normy a jsou patologickým projevem sociálního soužití.⁵²

⁵⁰ KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové: Gaudeamus. 2013, s. 104, ISBN 978-80-7435-362-8

⁵¹ NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Academia. 2009, s. 233, ISBN 978-80-200-1679-9

⁵² KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové: Gaudeamus. 2013, s. 109, ISBN 978-80-7435-362-8

Lidé, kteří chodí na fotbalová utkání pravidelně, jsou emočně významně spjati se svým klubem a jejich agresivní chování může spouštět mnoho podnětů jako je například nekvalitní výkon jejich týmu, prohra či výsměch a urážlivé chování soupeřova týmu či fanoušků. Agresivní chování fotbalových chuligánů je velmi často podpořeno také alkoholovým opojením a sounáležitost s davem dalších osob, kde je každý jedinec v relativní anonymitě.⁵³

V rámci fotbalového prostředí je u fanoušků velmi často projevovaná takzvané odložená agrese, která se vyznačuje tím, že agresivní chování chuligáni odkládají na dobu po utkání, kdy již bude jejich objekt agrese dostupnější, ať se jedná o fanoušky soupeře či například rozhodčího a podobně. Právě odložená agrese je typická tím, že při ní jsou páčány škody na majetku, jelikož agresivní a násilné projevy jsou prováděny například v ulicích města, v okolí stadionu či v prostředcích hromadné dopravy.⁵⁴

Logickým vyústěním nahromaděné agrese a násilných sklonů subkultury hooligans je vyvolaný konflikt, který může být vyvolán prakticky z jakéhokoli podnětu. Může být vyvolán z důvodu nespokojenosti s výsledkem utkání, nespokojenosti s výkonem hráčů či rozhodčího, provokacemi soupeřových fanoušků či naprosto banálními podněty, které pouze utvrdí chuligány v jejich přesvědčení o vyvolání konfliktu. Konflikty v praxi vznikají v situacích, na něž mají dva lidé či skupiny lidí odlišné či zcela protichůdné názory a současně v situacích, v nichž nejsou schopni fyzické osoby, v tomto případě fotbaloví chuligáni, ovládat své emoce a nahromaděný stres, přičemž právě takovéto neovladnutí nastalé situace vede k různým výtržnostem a projevům agresivity a násilí.⁵⁵

⁵³ WILLIAMS, John., DUNNING, Eric., MURPHY, Patrick. *Hooligans abroad: the behaviour and control of English fans in continental Europe*. 2nd edition. London: Routledge. 1992, s. 37, ISBN 978-0-415-02550-8

⁵⁴ SLEPIČKA, Pavel a kol. *Divácká reflexe sportu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010, s. 162, ISBN 978-80-246-1838-8

⁵⁵ SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008, s. 141, ISBN 978-80-247-2562-8

8 Bezpečnostní opatření vůči fotbalovým chuligánům v České republice

Jelikož subkultura hooligans, jak již z této práce vyplývá, velmi často vyvolává nepokoje a konflikty a páchá různé výtržnosti, musí se jejich řádění korigovat prostřednictvím základních bezpečnostních a preventivních opatření. V rámci státu se na prevenci a bezpečnostních opatřeních spojených s fotbalovými zápasy podílí především Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba a Ministerstvo dopravy a spojů, popřípadě také v omezeném režimu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Velmi důležitým prvkem v této oblasti je posléze především Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií a z mezinárodního pohledu pak evropská úmluva o diváckém násilí a nevhodném chování při sportovních utkáních a konkrétně při fotbalových utkáních.⁵⁶

Obecně lze ovšem konstatovat, že nejvýznamnějším činitelem v rámci problematiky ochrany bezpečnosti při fotbalových zápasech je Policie ČR.

Policie ČR chrání bezpečnost občanů a jejich majetku samozřejmě v obecném pohledu, tudíž logicky také v případě výtržností a nepokojů ze strany subkultury hooligans. Policie funguje buďto jako preventivní prvek v rámci rizikových utkání a v případě propuknutí jakýchkoli nepřístojností zasahuje prakticky proti pachatelům z řad fanoušků, popřípadě chuligánů.

V současné době je praxe taková, že primární odpovědnost za bezpečnost a pořádek na stadionu má pořadatelská služba domácího klubu a Policie hlídá pořádek v okolí stadionu, přičemž na stadionu zasahuje teprve v situaci, kdy pořadatelská služba není schopna pořádek na stadionu udržet či obnovit.⁵⁷

Policie ČR si dle zkušeností a aktuálních informací stanovuje rozsah svého působení podle rizikovosti konkrétního utkání.⁵⁸

⁵⁶ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, 164-165, ISBN 978-80-903556-3-7

⁵⁷ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, 170-171, ISBN 978-80-903556-3-7

⁵⁸ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, 170-171, ISBN 978-80-903556-3-7

Jak již bylo zmíněno, mimo stát se bezpečnost na stadionech zajišťuje také prostřednictvím nestátních institucí. V rámci fotbalových soutěží je nejvýznamnější takovouto institucí Fotbalová asociace České republiky, dále také jen zkráceně FAČR.

FAČR zajišťuje veškerý servis v rámci všech fotbalových soutěží v České republice, a to jak fotbalovým klubům, tak i rozhodčím či fanouškům. Logicky je primárním cílem této asociace hladký průběh všech fotbalových utkání, což se samozřejmě nikterak neslučuje s postojem subkultury hooligans. V rámci boje proti výtržnostem a narušování veřejného pořádku bojuje FAČR především prostřednictvím svého disciplinárního řádu, jehož prostřednictvím jsou postihovány pokutami, uzavřením stadionu či v nejvýraznějším případě také kontumací zápasu či dokonce vyloučením ze soutěže jednotlivé kluby, u nichž k chuligánským výtržnostem dochází. Tím, že jsou sankcionovány především samotné kluby, nikoli chuligáni, jsou ze strany asociace kluby tlačeny do preventivního boje s vlastními chuligány, jelikož jsou to právě kluby, které na jejich řádění posléze nejvíce doplácí. V rámci mezinárodních soutěží se ve fotbalovém prostředí setkáváme zejména s Evropskou fotbalovou asociací UEFA a Světovou fotbalovou asociací FIFA, které v rámci boje s chuligánstvím disponují prakticky totožnými možnostmi jako FAČR, ovšem v celoevropském či světovém měřítku. UEFA i FIFA v rámci prevence a bezpečnosti na fotbalových stadionech úzce spolupracují s jednotlivými fotbalovými asociacemi.⁵⁹

Jak již bylo zmíněno, jsou dále odpovědné za udržování pořádku v průběhu fotbalových zápasů samotné kluby, jelikož jsou právě ony, které mnohdy na řádění chuligánů nejvíce doplácí. Tato bezpečnost je zajišťována povinnou pořadatelskou službou na domácích utkáních, přičemž tato pořadatelská služba by dle předpisů FAČRu měla být zajištěna i na utkáních dorosteneckých a žákovských kategorií. Pořadatelé v průběhu celého utkání sledují veškeré prostory stadionu, klidně zjitřené emoce diváků, brání jejich vniknutí na hrací plochu či do jiných sektorů, kontrolují vstupenky a diváky tak, aby ti nepronесли na stadion nepovolené předměty a podobně. V situaci, kdy již není pořadatelská služba schopna chránit bezpečnost na stadionu je oprávněna přivolat na pomoc Policii ČR.⁶⁰

⁵⁹ MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií. 2004, s. 85, ISBN 80-903333-0-3

⁶⁰ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 177, ISBN 978-80-903556-3-7

9 FC Baník Ostrava

Fotbalový klub Baník Ostrava byl založen 8. září 1922 v hostinci U Dubu ve Slezské Ostravě skupinou místních nadšenců. Dochovala se prezenční listina se jmény zakladatelů, kteří schválili stanovy klubu a za případné dluhy ručili svým majetkem. Klub nesl původně název SK Slezská Ostrava a oficiálně byl zaregistrován 14. října 1922. V počátečních letech neměl vlastní hřiště – první utkání odehrál 4. března 1923 na hřišti Slovanu Ostrava. Zprvu byl odkázán na provizorní a nerovné hřiště na ostravském Kamenci a všechny zápasy hrál na půdě soupeřů. Teprve roku 1934 získal klub pozemky u bývalé střelnice poblíž dolu Trojice a svépomocí hráčů i fanoušků si vybudoval první vlastní stadion zvaný Stará střelnice. Dřevěný stadion s kapacitou přes 30 tisíc diváků pak Baník využíval až do roku 1958, než se v roce 1959 přestěhoval na nově otevřený stadion Bazaly. Tradičními klubovými barvami Baníku se staly bílá a modrá – od dubna 1923 hrával tým v bílých dresech a modrých trenýrkách, které mu zůstaly dodnes.⁶¹

Od založení prošel klub rychlým vývojem. Z nižších ostravských soutěží se SK Slezská Ostrava během 15 let propracovala až do celostátní nejvyšší ligy. První postup do 1. ligy vybojovalo mužstvo v roce 1937.⁶² V premiérové ligové sezóně dokázal nováček ze Slezské Ostravy překvapivě porazit i pražskou Spartu. V lize se však udržel tři roky a roku 1940 sestoupil; ještě během druhé světové války (1943) se do nejvyšší soutěže na čas vrátil.⁶³ V této éře došlo i ke změnám názvu klubu – roku 1947 nesl jméno Sokol Trojice Slezská a od roku 1948 SK Ostrava OKD (pod patronátem Ostravsko-karvinských dolů). Po osvobození se ostravský klub trvale vrátil mezi elitu v roce 1949. Roku 1952 přijal oficiálně název DSO Baník Ostrava, čímž se přihlásil k hornickým tradicím; jméno Baník (tj. horník) nese klub nepřetržitě dodnes. V sezóně 1954 dosáhl Baník prvního výraznějšího úspěchu, když obsadil 2. místo v československé lize. Od konce 50. let hrával své zápasy na novém stadionu Bazaly (otevřen 19. dubna 1959). V následujících letech se Baník stal stabilním prvoligovým týmem. Pouze jednou – v sezóně 1965/66 – byl

⁶¹ Kudy z nudy (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>

⁶² Aktuálně.cz (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>

⁶³ PROCHÁZKA, David. První postup do nejvyšší soutěže a zrod fenoménu klubu ze Slezské. Ostrava: Český rozhlas, 26. květen 2022. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/100-let-baniku-ostrava-serial-o-historii-slavnych-momentech-a-legendach-8733175/5>

oslaben generační obměnou a skončil na sestupovém 13. místě, načež strávil rok 1967 ve 2. lize, ale hned další sezonu se vrátil mezi prvoligovou elitu.⁶⁴

Zlatá éra klubu nastala ve 2. polovině 70. let a na počátku 80. let. V sezóně 1975/76 získal Baník pod vedením trenéra Jiřího Rubáše svůj první titul mistra československé ligy. Dalšího zlepšení docílil nástup mladého trenéra Evžena Hadamczika v roce 1978 – tým hned v témže roce vyhrál Československý pohár a v následující sezóně 1978/79 dokráčel v Poháru vítězů pohárů až do semifinále (vypadl s Fortunou Düsseldorf). V této éře Baník na domácím hřišti neprohrál neuvěřitelných 74 ligových utkání v řadě (téměř pět let). Opory mužstva té doby, jako kapitán Rostislav Vojáček a útočník Verner Lička, patřily zároveň ke stabilním členům československé reprezentace. Baník poté navázal dalšími triumfy – stal se mistrem ligy i v sezonách 1979/80 a 1980/81 a v ročníku 1980/81 postoupil do čtvrtfinále Poháru UEFA.⁶⁵ Po zisku třetího titulu však v klubu skončil trenér Hadamczik (1983) a s generační obměnou přišel výkonnostní pokles.⁶⁶ Přesto se Baník udržel mezi předními týmy: v sezónách 1988/89 a 1989/90 obsadil 2. místo v lize. V té době (1989) dokázal vyhrát mezinárodní Středoevropský pohár (Mitropa Cup) a v roce 1991 potřetí získal domácí Československý pohár.

Po rozpadu federace klub pokračoval v české nejvyšší soutěži, avšak 90. léta byla výsledkově nevyrovnaná – v sezóně 1993/94 Baník skončil třetí, naopak v ročníku 2000/01 bojoval o záchranu (14. místo). Vynikajícího úspěchu dosáhl klub opět v samostatné české lize v sezóně 2003/04, kdy suverénně vyhrál titul mistra 1. ligy. Následující rok přidal Baník vítězství v národním poháru (Pohár ČMFS 2005), což byla celkově pátá pohárová trofej v historii klubu. Po tomto úspěchu však došlo k rozprodeji klíčových hráčů mistrovského kádru (odešli např. Marek Heinz, René Bolf či brankář Jan Laštůvka) a výkonnost týmu poklesla. V následujících letech se Ostravané ještě dvakrát probojovali na ligové stupně vítězů (3. místo v letech 2008 a 2010), poté ale následovalo další období útlumu.⁶⁷

⁶⁴ WIKIPEDIE. FC Baník Ostrava [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Baník_Ostrava.

⁶⁵ Aktuálně.cz (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>

⁶⁶ WIKIPEDIE. FC Baník Ostrava [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Baník_Ostrava.

⁶⁷ Aktuálně.cz (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>

Na přelomu desetiletí se klub ocitl ve vážných finančních potížích – koncem roku 2011 prodal svůj stadion na Bazalech a na jaře 2012 bojoval o udržení v lize.⁶⁸ Jeden z nejtěžších momentů v historii Baníku nastal v sezoně 2015/16, kdy klub kvůli finančnímu kolapsu sportovně i ekonomicky upadl. Baník Ostrava tehdy po 50 letech sestoupil z 1 ligy, ale již v následující sezoně 2016/17 dokázal vyhrát 2. ligu a okamžitě se vrátit mezi elitu. V kritické době na jaře 2016 došlo také ke změně majitele – majoritní podíl klubu koupil podnikatel Václav Brabec, který Baník převzal od dosavadního vlastníka Petra Šafarčíka a začal proces finanční stabilizace. Od návratu do nejvyšší soutěže v roce 2017 se Baník znovu etabloval jako tradiční prvoligový klub.⁶⁹

FC Baník Ostrava patří k nejúspěšnějším klubům československé i české fotbalové historie. Celkem čtyřikrát se stal mistrem nejvyšší fotbalové ligy – třikrát získal titul v československé lize (1976, 1980, 1981) a jednou v samostatné české lize (2004). Kromě toho vybojoval dohromady osm vítězství v národních pohárových soutěžích. Třikrát zvítězil v Československém poháru (1973, 1978, 1991) a pětikrát získal český domácí pohár (naposledy 2005).⁷⁰ Největšího mezinárodního úspěchu dosáhl Baník triumfem ve Středoevropském poháru (Mitropa Cup) v roce 1989, kdy ve finále dvakrát porazil italskou Boloňu. K významným úspěchům patří také účast v semifinále Poháru vítězů pohárů 1978/79 a ve čtvrtfinále Poháru UEFA 1980/81. Klub je držitelem několika rekordů – mimo jiné nepřetržitě série 74 domácích ligových zápasů bez porážky v letech 1978–1983, což je historický rekord československé ligy.⁷¹ Baník též dlouhodobě náleží mezi nejnavštěvovanější týmy: v období své největší slávy dokázal na Bazaly přilákat i přes 30 tisíc diváků a ještě v nedávné době se průměrná návštěvnost domácích zápasů pohybovala mezi 10–15 tisíci fanoušky.⁷²

⁶⁸ WIKIPEDIE. FC Baník Ostrava [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Baník_Ostrava.

⁶⁹ Český rozhlas Ostrava (2022). Jeden z nejhorších momentů v historii Baníku? Finanční krach a sestup do druhé ligy. [online]. 4. 8. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/jeden-z-nejhorsich-momentu-v-historii-baniku-financi-krach-a-sestup-do-druhe-8755269>

⁷⁰ Kudy z nudy (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>

⁷¹ Aktuálně.cz (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>

⁷² Kudy z nudy (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>

Během stoleté historie vyrostlo v Baníku Ostrava mnoho výjimečných fotbalistů. Za největší legendu klubu je často považován kanonýr Miroslav Wiecek, který v letech 1948–1964 nastřílel v ostravském dresu celkem 174 ligových gólů a čtyřikrát se stal králem střelců československé ligy. Jeho střelecké výkony v 50. letech měly pro Baník podobný význam, jako legendární kanonýr Bican pro Slavii.⁷³ Neméně významnou osobností je dlouholetý kapitán Rostislav Vojáček, který v letech 1970–1986 odehrál za Baník rekordních 381 ligových utkání a třikrát s ním získal mistrovský titul.⁷⁴ Vojáček byl pilířem obrany v tzv. zlaté éře a jako kapitán dovedl tým ke třem titulům; zároveň nastoupil ve 40 zápasech za československou reprezentaci. Ve stejném období patřil k oporám Baníku také útočník Verner Lička, jenž se stal symbolem ofenzivní síly klubu na přelomu 70. a 80. let. Lička nastřílel za Baník přes sto ligových gólů a výrazně se podílel na titulech v letech 1980 a 1981. Další elitní útočník Václav Daněk vedl ostravský útok v 80. letech, kdy třikrát získal korunu krále ligových střelců a přispěl k druhým místům Baníku v letech 1989 a 1990. V 90. letech na něj navázal ofenzivní záložník Radek Slončík, jenž strávil v Baníku většinu kariéry a je označován za největší osobnost klubu této dekády. Baník se může pochlubit i hráči, kteří dosáhli mezinárodních úspěchů. K nejznámějším odchovancům patří Marek Jankulovski, vynikající krajní obránce, který po svém působení v Baníku zamířil do velkých evropských klubů a v roce 2007 vyhrál s AC Milán Ligu mistrů. Po završení zahraniční kariéry se Jankulovski vrátil do Baníku a uzavřel zde svou hráčskou dráhu. Podobně Milan Baroš odstartoval svou profesionální kariéru v Baníku, odkud přestoupil do Liverpoolu a stal se jedním z nejúspěšnějších českých útočníků (v roce 2005 vítěz Ligy mistrů a nejlepší střelec EURA 2004). Přestože Baroš s Baníkem žádný titul nezískal, vždy zůstal s klubem silně spjat po letech v zahraničí se opakovaně vracel do ostravského dresu a v Baníku uzavřel kariéru v roce 2020.⁷⁵

⁷³ Český rozhlas Ostrava (2022). To, co znamenal Bican pro Slavii, byl pro Baník Miroslav Wiecek. [online]. 9. 6. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/to-co-znamenal-bican-pro-slavii-byl-pro-banik-miroslav-wiecek-8755205>

⁷⁴ Český rozhlas Ostrava (2022). Nejvýznamnější zápas v historii klubu? V říjnu 1976 na Bazalech proti Bayernu Mnichov. [online]. 14. 7. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/nejvyznamnejsi-zapas-v-historii-klubu-v-rijnu-1976-na-bazalech-proti-bayernu-8733175>

⁷⁵ OstravaInfo (2022). Legendy Baníku slavnostně pokřtěny. [online]. Ostrava: Ostravský informační servis, 14. 11. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.ostravainfo.cz/cz/info/aktuality/1448-legendy-baniku-slavnostne-pokrteny.html>

Mezi další významné hráče Baníku náleží brankáři Luděk Mikloško a Pavel Srníček, kteří si vydobyli jméno v anglické Premier League, či například záložníci Tomáš Galásek a Libor Sionko, reprezentanti úspěšné éry nultých let. Tyto osobnosti se trvale zapsaly do historie ostravského klubu a výrazně přispěly k jeho úspěchům.⁷⁶

V současnosti patří FC Baník Ostrava mezi stabilní účastníky nejvyšší soutěže Chance ligy. Po návratu do 1. ligy v roce 2017 se Baník konsolidoval a v posledních sezónách se pravidelně umisťuje ve středu tabulky s ambicí atakovat příčky zajišťující pohárové soutěže. Například v ročníku 2021/22 obsadil 5. místo z 16 účastníků.⁷⁷ Domácí zápasy nyní hraje na moderním Městském stadionu v Ostravě-Vítkovicích, kam se klub přesunul v roce 2015 po uzavření stadionu Bazaly.⁷⁸ Díky investicím nového majitele Václava Brabce je klub finančně stabilizován a soustředí se na sportovní koncepci i práci s mládeží. A-tým Baníku vede od roku 2022 hlavní trenér Pavel Hapal, pod jehož vedením si Baník udržuje konkurenceschopnost v lize. Kapitánem mužstva je Ewerton, který v létě 2024 přestoupil do Baníku natrvalo, podepsal smlouvu na tři roky. 20. července, v utkání prvního kola nové sezony, vedl Ewerton ostravský klub poprvé jako kapitán. V průběhu července se oficiálně stal klubovým kapitánem.⁷⁹ Po boku ostrárených veteránů dostávají v týmu příležitost také mladí talentovaní hráči z klubové akademie. Baník si trvale udržuje silnou fanouškovskou základnu a domácí utkání v Ostravě patří k nejnavštěvovanějším v lize. Do budoucna klub usiluje o další zlepšení ligových výsledků a návrat na příčky zaručující účast v evropských pohárech, aby navázal na slavné tradice své bohaté historie.⁸⁰

⁷⁶ Aktuálně.cz (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>

⁷⁷ WIKIPEDIE. FC Baník Ostrava [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Baník_Ostrava.

⁷⁸ Kudy z nudy (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>

⁷⁹ EWERTON. Wikipedia: otevřená encyklopedie [online]. Wikimedia Foundation, poslední úprava 6. března 2024 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ewerton>

⁸⁰ Kudy z nudy (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>

9.1 Chuligáni FC Baník Ostrava

Baník Ostrava, jakožto jeden z nejznámějších fotbalových klubů v České republice, má skupiny fanoušků, kdy tyto skupiny jsou často spojovány s násilím a výtržnostmi, ačkoli ne všichni fanoušci jsou s těmito aktivitami spojeni. Zde jsou některé známé skupiny hooligans spojené s Baníkem Ostrava:

Skupina **Apple Commando** je známá jako jedna z nejvýraznějších a nejradičalnějších skupin spojených s fotbalovými chuligány Baníku Ostrava. Tato skupina se vyznačuje silnou identitou a často agresivním vystupováním, které je typické pro některé části fotbalového chuligánství.

Apple Commando vzniklo v 80. nebo 90. letech 20. století, kdy se fotbalové chuligánství v Československu a později v České republice začalo výrazněji formovat. Název odkazuje na Ostravu jakožto průmyslové město (jablko je symbolem Ostravy, podobně jako v logu Baníku). Skupina je známá svými konfrontacemi s fanoušky rivalů, zejména z týmu Sigma Olomouc, Slovácko, ale také z pražských klubů jako Sparta nebo Slavia. Jejich aktivity často překračují hranice běžného fandění a zahrnují násilné střety, vandalismus a další formy nepřístojného chování.

Apple Commando má pověst jedné z nejtvrdších a nejorganizovanějších chuligánských skupin v Česku. Jejich členové jsou často spojováni s extrémními projevy násilí a radikálním fanděním. Skupina je také známá svou loajalitou k Baníku Ostrava a ostravské identitě, což se projevuje i v jejich symbolech a heslech.

I přes snahy policie a fotbalových asociací omezit násilí na stadionech a v jejich okolí, skupiny jako Apple Commando stále existují a pokračují ve své činnosti, byť často v utajenější formě. V posledních letech se však obecně snižuje míra násilí spojeného s fotbalovým chuligánstvím, a to díky lepší organizaci zápasů, přísnějším bezpečnostním opatřením a změnám ve fanouškovské kultuře.

Skupina s názvem **Silesian Hunters** (nebo také **Slezští lovci**) je jednou z nejznámějších a nejaktivnějších skupin spojených s fotbalovými chuligány v České republice. Tato skupina je úzce spjata s fanoušky FC Baník Ostrava, konkrétně s tzv. "ultras" nebo "hooligans" scénou.

Skupina pravděpodobně vznikla v 80. nebo 90. letech 20. století, kdy byla hooligans scéna v Československu a později v České republice na vrcholu. Skupina často

využívá symboly spojené s lovem, Slezskem a hornictvím. Barvy Baníku Ostrava (modrá a bílá) jsou také důležitým prvkem jejich identity.

Silesian Hunters jsou známí svou přítomností na zápasech Baníku Ostrava, kde často vytvářejí atmosféru pomocí pyrotechniky, transparentů a pokřiků. Jako mnoho podobných skupin, i oni jsou známí svými střety s fanoušky jiných týmů, zejména z rivalitních klubů jako je Sparta Praha, Slavia Praha nebo Sigma Olomouc. Skupina se hlásí k ultra kultuře, která zdůrazňuje loajalitu k týmu, vytváření atmosféry na stadionech a někdy i konfrontační chování.

Silesian Hunters jsou jednou z nejrespektovanějších (a zároveň obávaných) skupin v české hooliganské scéně. Jejich historie je spjata s dějinami Baníku Ostrava, který má silnou fanouškovskou základnu a dlouholetou tradici. Skupina je také součástí širšího fenoménu fotbalového chuligánství v Evropě, které má kořeny v 70. a 80. letech 20. století.

Stejně jako jiné podobné skupiny, i Silesian Hunters jsou často spojováni s násilím, vandalismem a porušováním zákona. Jejich aktivity jsou předmětem zájmu policie a bezpečnostních složek, zejména při vyhrocených zápasech nebo derby.

Skupina hooligans Baníku Ostrava s názvem **Fachoci** je jednou z nejznámějších a nejaktivnějších skupin spojených s fotbalovými chuligány v České republice. Tato skupina je úzce spjata s fanoušky klubu **Baník Ostrava** a má dlouhou historii, která sahá do 80. a 90. let 20. století.

Fachoci jsou známí svou agresivní podporou týmu, ale také svými konflikty s jinými skupinami chuligánů, ať už domácími nebo zahraničními. Stejně jako mnoho podobných skupin v Evropě, i Fachoci mají svou specifickou subkulturu, symboliku a hierarchii. Jejich aktivity často přesahují rámec běžného fandění a zahrnují násilné střety, provokace a další formy nepřátelského chování.

Skupina s názvem **Barabi** je jednou z nejznámějších a nejaktivnějších skupin spojených s fotbalovými chuligány v České republice. Tato skupina je úzce spjata s fanoušky FC Baník Ostrava, jednoho z nejúspěšnějších českých fotbalových klubů.

Barabi vznikla v 80. letech 20. století a od té doby je jednou z nejvýraznějších součástí fanouškovské subkultury v Ostravě. Název „Barabi“ je odvozen od ostravské

čtvrti **Hrabůvka**, konkrétně od ulice Baranova, kde měla skupina své kořeny. Skupina je známá svou silnou identitou, loajalitou k Baníku Ostrava a často i konfrontačním chováním vůči rivalům.

Barabi jsou známí svou organizovaností a účastí na různých fotbalových utkáních, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí. Často se střetávají s fanoušky rivalů, jako jsou Sparta Praha, Slavia Praha nebo Sigma Olomouc. Kromě fotbalových zápasů jsou členové skupiny aktivní i v jiných oblastech, jako jsou hudební akce nebo demonstrace.

Skupina má pověst tvrdých a nekompromisních fanoušků, kteří jsou ochotni jít do konfliktu, aby bránili čest svého klubu. V minulosti byli členové **Barabi** zapojeni do řady násilných incidentů, což vedlo k jejich stigmatizaci v médiích a společnosti. Používají specifické symboly, barvy (modrá a bílá, barvy Baníku Ostrava) a hesla, která vyjadřují jejich loajalitu k týmu a odpor vůči rivalům.

I přes kontroverzní pověst jsou **Barabi** nedílnou součástí fanouškovské kultury Baníku Ostrava a jejich vliv na atmosféru na stadionech je nezpochybnitelný.

Commando Vítkovice je skupina fotbalových chuligánů spojená s klubem Baník Ostrava. Tato skupina je známá svou silnou podporou týmu a často se účastní násilných střetů s fanoušky soupeřů. Commando Vítkovice patří mezi nejznámější a nejaktivnější chuligánské skupiny v České republice a má dlouhou historii, která sahá do 80. let 20. století.

Skupina je často spojována s extrémními projevy fanouškovské kultury, včetně používání pyrotechniky, násilností a provokativních hesel. Jejich aktivity jsou však také spojeny s negativními aspekty, jako jsou potyčky s policií nebo zákazy vstupu na stadiony.

Commando Vítkovice má silné vazby na průmyslovou a dělnickou historii Ostravy, což se odráží v jejich identitě a rétorice. Jejich název odkazuje na městskou část **Vítkovice**, která je historicky spojena s těžkým průmyslem a dělnickou třídou.

Skupina **Generation 2016** je spojována s fanoušky fotbalového klubu **Baník Ostrava**. Tato skupina je často označována jako součást hooligans nebo ultras scény,

která se vyznačuje silným vztahem k týmu a někdy i kontroverzním chováním, včetně násilných incidentů nebo konfliktů s jinými fanouškovskými skupinami.

Fanouškovské skupiny jako **Generation 2016** často organizují choreografie na stadionech, vytvářejí transparenty a snaží se podporovat svůj tým atmosférou. Zároveň však mohou být spojovány s negativními jevy, jako jsou potyčky s rivaly nebo porušování pravidel fair play.

Skupina hooligans Baníku Ostrava s názvem **Green Street** je jednou z nejznámějších a nejaktivnějších skupin fanoušků spojených s fotbalovým klubem FC Baník Ostrava. Tato skupina je součástí tzv. **ultras** nebo **hooligans** scény, která se vyznačuje silným vztahem ke klubu, organizovanými choreografiemi na zápasech a někdy i násilnými střety s fanoušky rivalů.

Green Street vznikla v 80. letech 20. století, kdy byla hooligans scéna v České republice (tehdy ještě Československu) na vrcholu. Název **Green Street** odkazuje na tradiční barvy Baníku Ostrava, kterými jsou zelená a bílá. Skupina je známá svou loajalitou ke klubu a organizovanými akcemi na stadionech, včetně poutačů, transparentů a pokřiků. Stejně jako u jiných podobných skupin, i **Green Street** má svou vlastní subkulturu, která zahrnuje specifický styl oblékání, hudební preference (často punk nebo Oi!) a vlastní pravidla chování.

Green Street je aktivní jak na domácích zápasech Baníku Ostrava, tak na výjezdech. Skupina se někdy zapojuje do násilných střetů s fanoušky rivalů, zejména s příznivci **Sigma Olomouc**, **Slovácko** nebo **Sparty Praha**. Kromě fotbalu se členové skupiny často účastní i jiných akcí, jako jsou koncerty nebo setkání s dalšími hooligans skupinami.

Stejně jako u většiny hooligans skupin, i **Green Street** je spojována s násilím a problémy s policií. Někteří členové skupiny byli v minulosti zatčeni za výtržnictví nebo účast na bitkách. Skupina je také známá svou rivalitou s jinými hooligans skupinami v Česku, což někdy vede k organizovaným střetům mimo fotbalové stadiony.

9.2 Zdroje výzkumných dat

Hlavním zdrojem získaných informací byly řízené anonymizované rozhovory s chuligány fotbalového klubu FC Baník Ostrava, které probíhaly v únoru roku 2025 v restauraci blízko Ostravy. Ačkoli je subkultura hooligans uzavřená a obtížně přístupná, podařilo se získat rozhovory s několika aktivními členy. Sedm respondentů poskytlo rozhovory pod podmínkou, že budou anonymizovány a nebude uvedeno, ke které konkrétní skupině hooligans Baníku patří, což bylo respektováno.

Tato anonymita byla klíčová pro získání důvěry respondentů a umožnila jim otevřeně hovořit o svých zkušenostech a názorech. Přestože aktivní členové hooliganských skupin obvykle nejsou ochotni poskytovat rozhovory, podařilo se navázat kontakt s několika jedinci, kteří byli ochotni sdílet své pohledy. Díky tomuto přístupu bylo možné získat cenné informace o vnitřní dynamice a kultuře této uzavřené komunity.

9.2.1 Respondent 1

Respondent č. 1 má 42 let a je ztělesněním ztracené identity Ostravy. Jeho životní příběh je úzce spjat s érou hornictví, kdy Ostrava byla prosperujícím průmyslovým centrem. Uzavření dolu, kde pracoval, vnímá jako osobní tragédii a symbol konce jedné éry. V chuligánství nachází sounáležitost a možnost vyjádřit svou hrdost na Ostravu a Baník. Skupina mu nahrazuje ztracenou rodinu a dává pocit respektu, který mu společnost upírá. Vzpomíná na svého strýce, který ho od dětství brávil na zápasy a vštěpoval mu lásku ke klubu. Po smrti strýce se pro něj chuligánská skupina stala domovem. Vnímá chuligánství jako rituál, způsob, jak chránit tradiční hodnoty a bojovat proti systému. Násilné střety mu přinášejí katarzi a únik od frustrací. Jeho současná práce jako security je paradoxní, ale umožňuje mu dohlížet na pořádek a zároveň si uchovat vášeň pro Baník. Cítí se jako strážce tradic a identity, které by se jinak ztratily. Hlubší analýza odhaluje jeho silnou vazbu na dělnickou třídu a odpor ke kapitalistické společnosti, která podle něj na Ostravu zapomněla. Násilí je pro něj způsob, jak se postavit proti nespravedlnosti a chránit to, co je pro něj důležité. „V 90. letech to byla jediná zábava, která nestála prachy. Navíc, Baník nás spojoval víc než rodina,“ říká, čímž zdůrazňuje, že chuligánství mu dalo něco, co v tehdejší době neměl.

9.2.2 Respondent 2

Respondent č. 2 má 19 let a k chuligánství se uchýlil jako k jedinému úniku z neutěšené rodinné situace. Vyrůstal v prostředí, kde dominoval alkoholismus a násilí. Otec se choval agresivně k matce i k němu, a on se cítil bezmocný a opuštěný. Ve škole byl tichý a neviditelný, a proto toužil po uznání a respektu. Parta kluků ze sídliště, kteří fandili Baníku a občas se pouštěli do rvaček s fanoušky jiných klubů, se pro něj stala vzorem. Imponovala mu jejich síla a odvaha. „*Chtěl jsem ukázat, že nejsem srab,*“ říká, čímž vysvětluje svou touhu po uznání a respektu. Bitka s fanoušky Opavy byla pro něj iniciačním rituálem, při kterém si uvědomil, že má v sobě sílu. Chuligánství se stalo způsobem, jak si zvednout sebevědomí a zapomenout na problémy doma. Ve skupině našel přátele, kteří ho podporovali a chránili. „*Kluci, na který se můžu vždycky spolehnout,*“ říká. I když si uvědomuje, že chuligánství není ideální cesta, nedokáže se od skupiny odpoutat. Je pro něj vším, a nechce ztratit to, co si v ní vybudoval. Brigádou v Mekáči sice vydělá nějaké peníze, aby mohl jezdit na výjezdy a kupovat pyrotechniku, ale jeho srdce patří chuligánské skupině, kde našel smysl života a druhou rodinu. Hlubší psychologický rozbor odhaluje, že se snaží vyrovnat otci, kterého opovrhuje, a zároveň hledá autoritu a vedení ve starších členech skupiny. Násilí je pro něj způsob, jak zpracovat trauma z dětství a získat pocit kontroly nad vlastním životem.

9.2.3 Respondent 3

Respondent č. 3 má 35 let a odlišuje se od ostatních chuligánů svým racionálním a pragmatickým přístupem. Jeho motivací není hněv nebo frustrace, ale potřeba řádu, kontroly a efektivního využití svých organizačních schopností. Vystudoval vysokou školu a pracuje jako logistik, kde má na starosti plánování a koordinaci dopravy. V běžném životě mu sice nechybí stabilita, ale postrádá adrenalin a pocit, že bojuje za něco důležitého. Proto se zapojil do chuligánské skupiny, kde mohl uplatnit své logistické dovednosti a strategické myšlení. „*Potřebuju řád. V práci, v životě, i v bitce,*“ říká, čímž zdůrazňuje svou potřebu mít věci pod kontrolou. Jeho precizní plánování výjezdů, koordinace akcí a minimalizace rizik se ukázaly jako neocenitelné pro efektivitu skupiny. Násilné střety pro něj nejsou o vybití agrese, ale o strategické hře, ve které se snaží přelstít soupeře a dosáhnout cíle s minimálními ztrátami. Nedokáže se ztotožnit s lidmi, kteří se řídí emocemi, pro něj je důležitý rozum a logika. Svou účast v chuligánské skupině vnímá jako možnost realizovat své schopnosti a zažít adrenalin. Fotbal je pro něj spíše kulisou, symbolem Ostravy a hrdosti, ale hlavní motivací je potřeba kontroly a pocit

užitečnosti. *"Nechci zachraňovat svět,"* dodává. Hlubší analýza ukazuje, že se snaží kompenzovat svou frustraci z rutinní práce a hledá v chuligánství možnost uspokojit touhu po moci a vlivu.

9.2.4 Respondent 4

Respondent č. 4 má 28 let a je výjimkou v dominantně mužském světě chuligánů, jelikož se jedná o ženu. Vyrůstala s bratrem, který ji brávil na fotbalové zápasy a zasvětil do světa chuligánství. Od dětství se cítila lépe v klukovském kolektivu a toužila se vyrovnat mužům. *„Vždycky jsem chtěla vyrovnat chlapům. Dokázat jim, že ženská může být drsnější než chlap,”* říká, čímž vysvětluje svou motivaci. Chuligánství jí dalo možnost dokázat, že je silná a neohrožená. Ve skupině si vydobyla respekt a stala se plnohodnotnou členkou, která se nebojí postavit za své. Násilí pro ni znamená osvobození od genderových stereotypů a možnost vyjádřit svou agresi a frustraci. V násilných střetech prožívá adrenalin a euforii, které se dají přirovnat k orgasmu. *"Je to jako orgasmus,"* říká. Nedbá na odsuzující reakce společnosti a soustředí se na loajalitu ke svým „bratrům“ ve skupině. Její práce jako kadeřnice je v kontrastu s jejím chuligánským životním stylem, ale v obou oblastech se snaží být kreativní a nezávislá. Hlubší analýza ukazuje, že se snaží překonat traumata z dětství, kdy se cítila méněcenná a nepochopená. Chuligánství je pro ni způsob, jak získat kontrolu nad svým životem a dokázat, že je stejně silná jako muži. Motivuje ji i fakt, že se snaží ochránit to na čem jí záleží a ne se nechat ovládat svými emocemi.

9.2.5 Respondent 5

Respondent č. 5 má 31 let a je intelektuál, který v chuligánství hledá autenticitu a smysl života. Vystudoval filozofickou fakultu a zajímá se o existencialismus a postmoderní filozofii. Cítí se odcizený konzumní společnosti a touží po něčem hlubším a smysluplnějším. *„V konzumní společnosti je násilí jediný způsob, jak se cítit živý, mimo tu umělou realitu,”* říká, čímž vysvětluje svůj pohled na chuligánství. V chuligánské skupině našel komunitu lidí, kteří sdílejí jeho nespokojenost se světem. Chuligánství je pro něho forma protestu proti umělé realitě a způsobem, jak se cítit živý a autentický. V násilných střetech vidí katarzi a osvobození od represivních struktur. Snaží se šířit osvětu a ukazovat lidem, že existuje jiný způsob života. V knihkupectví prodává knihy o anarchii a filozofii a snaží se vést lidi k zamyšlení nad světem. Společnost ho sice odsuzuje, ale on se nenechá odradit a pokračuje ve svém boji za lepší svět. Hlubší analýza ukazuje, že se snaží překonat svou intelektuální frustraci a najít praktické uplatnění

pro své filozofické myšlenky. Chuligánství je pro něj způsob, jak se aktivně podílet na společenském dění a vyjádřit svůj odpor proti nespravedlnosti a nerovnosti. V násilí vidí možnost, jak se postavit proti systému a ukázat světu, že existují i jiné hodnoty než konzum a povrchnost.

9.2.6 Respondent 6

Respondent č. 6 má 24 let a stal se chuligánem z potřeby odreagování od náročné práce zdravotního bratra. Každý den se setkává s utrpením, bolestí a smrtí, a proto potřeboval ventil, který by mu pomohl zapomenout na problémy v práci. „*Potřeboval jsem nějaký ventil, něco, co by mě vytrhlo z toho stereotypu a co by mi dalo nějaký adrenalin,*“ říká, čímž vysvětluje svou motivaci. Chuligánská skupina mu nabídla adrenalin a pocit sounáležitosti. Využívá svých zdravotnických dovedností k pomoci zraněným po rvačkách, čímž si získal respekt a uznání ostatních členů. Pro něho není chuligánství o násilí, ale o touze pomáhat a chránit své přátele. V násilných střetech se snaží minimalizovat škody a poskytovat první pomoc zraněným. „*Snažím se zachránit, co se dalo,*“ říká. Kombinuje adrenalin s altruismem a nachází v tom uspokojení. Hlubší analýza odhaluje Lukášovu potřebu vyrovnat se s traumatickými zážitky z práce a najít smysl života i mimo nemocnici. Chuligánství je pro něj způsob, jak se cítit užitečný a kontrolovat situaci i v chaotickém prostředí. Paradoxně se snaží minimalizovat následky násilí, které sám pomáhá vyvolávat. Motivací mu je i ochrana toho, na čem mu záleží a loajalita. Snaží se lidem pomoci a snižovat jejich utrpení.

9.2.7 Respondent 7

Respondent č. 7 má 39 let a je dominantní postavou chuligánské skupiny. Jeho životní příběh je poznamenán neúspěchy a frustracemi. Touží po moci, kontrole a uznání, a proto se rozhodl stát chuligánem a postupně se vypracoval na vůdce. „*Potřeba moci. Potřeba ovládat lidi, mít nad nimi kontrolu,*“ říká, čímž vysvětluje svou motivaci. S ostatními členy manipuluje a využívá je k dosažení svých cílů. Pro něj není chuligánství o fotbalu, ale o moci a kontrole. Násilí používá k zastrašování soupeřů a upevňování své autority. Pohrdá lidmi, kteří se nechají ovládat společností a systémem. Je nezaměstnaný a žije z dávek a příspěvků od členů skupiny. Vnímá se jako silná a neporazitelná osobnost, která si zaslouží respekt a uznání. Hlubší analýza odhaluje jeho narcistickou osobnost a touhu po kompenzaci komplexu méněcennosti. Chuligánství je pro něj způsob, jak si dokázat svou nadřazenost a ovládat lidi, kteří ho respektují a poslouchají. Jeho motivací není ani tak láska k fotbalu, jako spíše potřeba moci

a kontroly nad druhými. Vnímá chuligánství jako prostředek a ne jako cíl. Ať už je to pocit, že má moc, nebo že může rozdávat rozkazy, má pocit, že se nad ostatními povyšuje, což je přesně to, co chce.

10 Vyhodnocení a analýza získaných dat

Na základě analýzy sedmi rozhovorů s členy chuligánské subkultury FC Baníku Ostrava lze identifikovat komplexní příčiny násilného chování, které kombinují historické, sociální, psychologické a subkulturní faktory.

10.1 Sociálně-ekonomické faktory

Regionální deprivace a ztrátová identita: Deindustrializace Ostravska (zejména útlum hornictví a těžkého průmyslu) vytvořila generaci frustrovaných jedinců, kteří ztratili pracovní i společenský status. Baník se pro ně stal symbolem regionální hrdosti a **náhradní identity** (Resp. 1: *"Baník byl pro nás víc než fotbal – symbol Ostravy"*; Resp. 7: *"Bez fotbalu bych byl nikdo"*).

Nízké vzdělání a ekonomická marginalizace: Většina respondentů má pouze základní nebo učňovské vzdělání (výjimkou jsou Resp. 3 a 5). Nezaměstnanost nebo nekvalifikovaná práce (securiták, kadeřnice) posiluje pocit bezvýchodnosti (Resp. 1: *"Po zavření dolu jsme byli pro politiky jen čísla"*).

Generační přenos frustrace: Starší generace (40+) spojuje chuligánství s nostalgií po industriální Ostravě (Resp. 1), zatímco mladší (do 25 let) vnímají násilí jako únik z osobních krizí (Resp. 2: *"Doma to stálo za hovno... tady jsem konečně někdo"*).

10.2 Psychologické faktory

Potřeba sounáležitosti a náhradní rodina: Skupina funguje jako kompenzace dysfunkčních rodinných vztahů nebo sociální izolace. Pro 80 % respondentů je skupina **primárním zdrojem identity** (Resp. 2: *"Rodina. Druhá, lepší rodina"*; Resp. 6: *"Kryjeme si záda – jako bratři"*).

Adrenalin jako únik od reality: Násilí slouží jako ventil pro frustraci z práce (Resp. 6: *"Potřebuju zapomenout na utrpení v nemocnici"*), rodinných problémů (Resp. 4: *"Zapomenu na mámu, co bulí"*) nebo existenciální prázdnoty (Resp. 5: *"Násilí je způsob, jak se cítit živý"*).

Hněv a potřeba moci: Zatímco u mladších členů převažuje potřeba sebeuplatnění (Resp. 2: *"Chtěl jsem ukázat, že nejsem srab"*), vůdčí postavy (Resp. 7 a 3) využívají násilí k udržení kontroly a dominance (Resp. 7: *"Potřebuju ovládat lidi... to mě žene"*).

10.3 Subkulturní dynamika

Hierarchie a rituály: Skupina má jasná pravidla (respekt k veteránům, role "bossů") a rituály (organizované bitky, výjezdy). Ty posilují loajalitu a vytvářejí **kolektivní identitu** (Resp. 1: *"Máme svoje pravidla, jako rodina"*; Resp. 3: *"Je to strategická hra – plánuju akce"*).

Rivalita jako zdroj smyslu: Konflikty s jinými skupinami (Sparta, Opava) definují skupinovou identitu a poskytují **rituální rámec pro násilí** (Resp. 1: *"Je to boj o dominanci"*; Resp. 4: *"Musíme ukázat, že jsme lepší"*).

Genderové aspekty: Ženy (Resp. 4) se účastní násilí, aby překonaly genderové stereotypy (*"Chci dokázat, že holka může být drsnější než chlap"*). Muži vnímají jejich účast jako posílení skupinové solidarity.

10.4 Symbolická role fotbalu

Fotbal je spíše **zástěrkou než primárním cílem**. Pro většinu respondentů je důležitější skupinová dynamika než sport samotný:

"Fotbal je kulisa... my jsme ti, co dělají atmosféru" (Resp. 1).

"Násilí je jazyk, kterému rozumí všichni" (Resp. 7).

Klíčové vzorce chování

Násilí jako kompenzace deprivace: Všichni respondenti spojují násilí s naplněním základních psychosociálních potřeb: respekt (Resp. 2), identita (Resp. 1), únik od reality (Resp. 6).

Skupinová loajalita nad individuem: Opouštění skupiny je vnímáno jako zrada (Resp. 1: *"Odejít? To by bylo jako useknout si ruku"*). Loajalita je udržována strachem ze stigmatizace a pocitem "společného osudu".

Paradoxy v motivacích:

Intelektuální reflexe vs. primitivní násilí: Respondent 5 zdůrazňuje existenciální rozměr násilí ("*Testování hranic společnosti*"), zatímco respondent 7 otevřeně deklaruje touhu po moci.

Morální rozpolcenost: Respondent 6 pomáhá zraněným, ale zároveň se účastní bitek ("*Adrenalin, smutek, uspokojení*").

Rozdíly mezi subskupinami:

Tab. 2 Rozdíly mezi subskupinami ⁸¹

Kategorie	Starší generace (40+)	Mladší členové (do 25 let)	Vůdci (Boss, Logistik)
Motivace	Nostalgie, obrana tradic	Adrenalin, únik z osobních krizí	Moc, kontrola
Vztah k násilí	Rituální (ochrana klubu)	Sebeuplatnění	Nástroj k udržení dominance
Role ve skupině	Strážci pravidel	"Vojáci"	Stratégové

Společenský kontext a limity dat

Reakce společnosti: Všichni respondenti vnímají odsouzení společnosti, ale odmítají ho jako projev "slabosti" (Resp. 5: "*Společnost jsou ovce*").

Limity výpovědí: Data jsou zkreslena sebeidealizací (Resp. 7: "*Já jsem silný, strach je pro sráče*") a chybí perspektiva obětí nebo bývalých členů.

Závěrečná syntéza

Násilí u ostravských hooligans je multidimenzionální fenomén s kořeny v historicko-ekonomickém traumatu regionu (deindustrializace, nezaměstnanost), Psychologické deprivaci (potřeba identity, únik od reality, kompenzace moci), Subkulturní dynamice (rituály, hierarchie, rivalita).

⁸¹ Vlastní zdroj

Chuligánství FC Baník Ostrava není izolovaný jev, ale symptom hlubších společenských problémů – od regionální stagnace po generační frustraci. Jeho řešení vyžaduje systémový přístup, který překračuje rámec represe.

11 Návrh řešení a opatření

Na základě poskytnutých rozhovorů s chuligány FC Baník Ostrava lze navrhnout komplexní opatření a řešení, které by mohlo vést k omezení násilných projevů této subkultury. Toto řešení se zaměřuje na sociální intervenci a vytvoření programů pro mládež, které by poskytly alternativy k chuligánství a řešily některé z hlavních příčin tohoto chování. Navrhovaný program by se soustředil na smysluplné trávení volného času a budování pozitivní identity mladých lidí v rizikových oblastech Ostravy. Cílem je poskytnout alternativy k chuligánství, které by naplňovaly podobné potřeby, ale konstruktivním způsobem.

11.1 Sportovní aktivity

Klíčovým prvkem programu by bylo rozšíření sportovních aktivit dostupných pro mládež. Tyto aktivity by zahrnovaly:

Organizaci pravidelných fotbalových turnajů a tréninků pod vedením profesionálních trenérů z FC Baník Ostrava. Tím by se využila pozitivní energie a láska k fotbalu, kterou mnoho chuligánů vyjadřuje.

Zaměření na rozvoj týmového ducha, fair play a respektu k soupeři. Tyto hodnoty by mohly pomoci přeměrovat agresivní tendence do konstruktivnějších kanálů.

Možnost pro talentované hráče zapojit se do mládežnických týmů FC Baník, což by poskytlo pozitivní cíl a motivaci.

Rozšíření nabídky o další sporty, jako jsou bojové umění nebo fitness aktivity, které by mohly uspokojit potřebu adrenalinu a fyzické aktivity.

Tyto sportovní aktivity by mohly pomoci naplnit potřebu adrenalinu a fyzické aktivity, kterou mnoho chuligánů zmiňuje jako důvod své účasti na násilných akcích.

11.2 Vzdělávací a osobnostní rozvoj

Vedle sportovních aktivit by program zahrnoval vzdělávací a rozvojové komponenty:

Série interaktivních workshopů na témata jako řešení konfliktů, emoční inteligence a respekt k druhým. Tyto workshopy by mohly pomoci účastníkům lépe zvládat své emoce a frustraci, které často vedou k násilnému chování.

Kurzy finanční gramotnosti a podnikatelských dovedností, které by mohly pomoci řešit ekonomické problémy, jež někteří chuligáni zmiňují jako zdroj frustrace.

Programy mentoringu, kde by starší, pozitivní vzory z komunity byli přiřazeni k mladším účastníkům. Tito mentoři by mohli poskytnout podporu a vedení, které mnozí mladí chuligáni hledají ve svých skupinách.

Workshopy zaměřené na osobní rozvoj a sebepoznání, které by mohly pomoci účastníkům najít pozitivní způsoby sebevyjádření a budování identity.

Tyto vzdělávací aktivity by mohly pomoci řešit některé z hlubších příčin chuligánství, jako je pocit bezmoci, frustrace z ekonomické situace a potřeba identity a respektu.

11.3 Implementace a financování

Implementace tohoto komplexního programu by vyžadovala spolupráci mnoha různých subjektů:

- FC Baník Ostrava by mohl poskytnout zázemí pro sportovní aktivity, trenéry a možnosti pro talentované hráče.
- Město Ostrava a Moravskoslezský kraj by mohly poskytnout finanční podporu a pomoc při koordinaci různých aspektů programu.
- Místní školy by mohly pomoci s identifikací rizikových mladých lidí a poskytnutím prostor pro některé aktivity.
- Neziskové organizace by mohly pomoci s realizací komunitních projektů a poskytováním mentorů.

Financování programu by mohlo být zajištěno kombinací zdrojů:

- Dotace z rozpočtu města Ostravy a Moravskoslezského kraje.
- Příspěvky od FC Baník Ostrava a dalších místních firem.
- Granty z evropských fondů zaměřených na prevenci kriminality a sociální začleňování.

11.4 Očekávané výsledky

Dlouhodobým cílem tohoto programu by bylo:

- Snížení míry násilí a chuligánství spojených s fotbalovými zápasy FC Baník Ostrava.
- Poskytnutí pozitivních alternativ pro mladé lidi v rizikových oblastech.
- Posílení vazby mezi klubem FC Baník Ostrava a místní komunitou.
- Zlepšení image klubu a města Ostravy.

Je důležité si uvědomit, že změna nebude okamžitá a bude vyžadovat dlouhodobé úsilí a trpělivost. Nicméně, tento komplexní přístup by mohl pomoci řešit některé z hlavních příčin chuligánství, které vyplynuly z rozhovorů.

11.5 Dlouhodobá udržitelnost

Pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti a úspěchu programu by bylo důležité:

- Pravidelně hodnotit a upravovat program na základě zpětné vazby od účastníků a výsledků.
- Zajistit dlouhodobé financování a podporu od místních úřadů a sponzorů.
- Vytvořit silné partnerství s FC Baník Ostrava a dalšími klíčovými partnery.
- Školit a podporovat personál programu, aby mohl efektivně pracovat s cílovou skupinou.
- Vytvořit pozitivní mediální obraz programu a jeho účastníků.

Závěr

Bakalářská práce se zaměřila na komplexní problematiku etiologie násilných projevů subkultury hooligans, a to zejména s důrazem na české prostředí a specifika fanouškovské základny FC Baník Ostrava. Stanovené cíle práce, tedy teoretické vymezení subkultury hooligans, určení etiologie násilných projevů a návrh preventivních opatření, byly naplněny.

V teoretické části práce bylo dosaženo hlubšího porozumění historickým, sociologickým a psychologickým aspektům fenoménu hooliganství. Práce objasnila klíčové pojmy, typologii a sociologické pohledy na tuto subkulturu, včetně projevů rasismu, antisemitismu a agresivního chování. Rovněž byly popsány bezpečnostní a preventivní opatření, která jsou v České republice aplikována.

Praktická část práce, opírající se o kvalitativní výzkum formou strukturovaných rozhovorů s členy tvrdého jádra subkultury hooligans FC Baník Ostrava, přinesla cenné poznatky o motivech, postojích a sociálním zázemí těchto osob. Anonymizované rozhovory odhalily komplexní příčiny násilného chování, které kombinují faktory jako regionální deprivace, ztráta identity, potřeba sounáležitosti, adrenalin a vliv subkulturní dynamiky.

Analýza dat z rozhovorů vedla k identifikaci klíčových vzorců chování a paradoxů v motivacích členů subkultury. Práce prokázala, že fotbal je pro hooligans spíše zástěrkou než primárním cílem, a že násilí slouží jako kompenzace deprivace a nástroj pro dosažení psychosociálních potřeb.

Tato bakalářská práce přináší cenný vhled do problematiky hooliganství v České republice a nabízí ucelený pohled na etiologii násilných projevů subkultury hooligans FC Baník Ostrava. Její přínos spočívá především v kombinaci teoretických poznatků s empirickými daty získanými přímo od členů této subkultury. Návrh preventivních opatření, vycházející z analýzy reálných motivací a postojů hooligans, může sloužit jako podklad pro efektivnější strategii prevence násilí na fotbalových stadionech.

Výše uvedený komplexní program sociální intervence představuje ambiciózní, ale potenciálně velmi efektivní přístup k řešení problému fotbalového chuligánství

v Ostravě. Zaměřením se na základní potřeby a motivace, které vedou mladé lidi k chuligánství, a poskytnutím pozitivních alternativ by mohl program pomoci snížit míru násilí a zároveň zlepšit životy účastníků a celé komunity.

Je důležité si uvědomit, že změna bude vyžadovat čas, trpělivost a vytrvalé úsilí. Chuligánství je hluboce zakořeněný fenomén s komplexními příčinami, jak ukazují rozhovory s různými typy chuligánů. Od "Starého", který v tom vidí symbol hrdosti a identity Ostravy, přes "Mladého" hledajícího sounáležitost a únik od problémů, až po "Bosse" toužícího po moci a kontrole - každý má své specifické motivace.

Program musí být schopen oslovit všechny tyto různorodé skupiny a nabídnout jim smysluplné alternativy. To zahrnuje vytvoření příležitostí pro budování pozitivní identity, poskytnutí pocitu sounáležitosti a respektu, nabídku adrenalinu a výzev v konstruktivním kontextu, a také možnosti pro osobní rozvoj a uplatnění. Klíčové bude zapojení bývalých chuligánů jako mentorů, kteří mohou sdílet své zkušenosti a důvody, proč opustili násilnou scénu. Jejich příběhy mohou být velmi přesvědčivé pro mladší generaci.

Úspěch programu bude záviset na spolupráci mnoha různých subjektů a na schopnosti přizpůsobit se měnícím se potřebám cílové skupiny. Bude nutné pravidelně vyhodnocovat efektivitu programu a upravovat jej podle zpětné vazby od účastníků.

Investice do takového programu by mohla mít dlouhodobé pozitivní dopady nejen na snížení fotbalového násilí, ale také na celkovou kvalitu života v Ostravě a okolí. Může pomoci řešit hlubší sociální problémy, jako je nezaměstnanost, nedostatek příležitostí pro mladé lidi, a pocit odcizení od společnosti. Se správným vedením a podporou by tento program mohl představovat významný krok směrem k bezpečnější a pozitivnější fotbalové kultuře v Ostravě. Zároveň by mohl sloužit jako model pro další města potýkající se s podobnými problémy.

Důležité je nezapomínat, že chuligáni jsou také součástí komunity a mají své vlastní hodnoty a přesvědčení. Program by měl usilovat o pochopení jejich perspektivy a hledání způsobů, jak přesměrovat jejich energii a loajalitu pozitivním směrem, spíše než se je snažit zcela potlačit.

V konečném důsledku může být tento program cestou k vytvoření inkluzivnější a soudržnější společnosti, kde každý může najít své místo a způsob, jak smysluplně přispět k rozvoji své komunity.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. DELANEY, Tim. The Functionalist Perspective on Sport. 2015. Routledge Handbook of the Sociology of Sport Routledge
2. FROSDICK, Steve., MARSH, Peter. Football Hooliganism. Willan, 2005. ISBN 978-18-4392-129-5
3. KASAL, Josef. Násilí na stadionech jako odraz kultury. Hradec Králové: Gaudeamus. 2013. ISBN 978-80-7435-362-8
4. KING, J., Skinheadi, vydání 1., Praha: BB/art, 2009, ISBN 978-80-7381-660-5
5. MAREŠ, Miroslav., SUCHÁNEK, Marek., SMOLÍK, Josef. Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury. Brno: Centrum strategických studií. 2004. ISBN 80-903333-0-3
6. MIKŠÍK, Oldřich. Hromadné psychické jevy: (psychologie hromadného chování). Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0930-4
7. NAKONEČNÝ, Milan. Sociální psychologie. Praha: Academia. 2009. ISBN 978-80-200-1679-9
8. NIKL, Jaroslav., VOLEVECKÝ, Petr. Divácké násilí. Praha: Policejní akademie ČR. 2007. ISBN 978-80-7251-249-2
9. PENNANT, C. Congratulations You have just met the I.C.F.: West Ham United, vydání 1., Londýn: Jihn Blake Ltd, 2003, ISBN 1904034853
10. SEKOT, Aleš. Sociologické problémy sportu. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2562-8
11. SLEPIČKA, Pavel. Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadionech: prevence proti diváckým výstřelkům. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990. ISBN 80-7033-012-0
12. SLEPIČKA, Pavel a kol. Divácká reflexe sportu. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1838-8
13. SMOLÍK, Josef. Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. ISBN 978-80-903556-3-7
14. SMOLÍK, Josef. Subkultury mládeže: uvedení do problematiky. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7
15. SMOLÍK, Josef. Bezpečnostní aspekty fotbalového chuligánství. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva. 2018. ISBN 978-80-8185-029-5

16. WILLIAMS, John., DUNNING, Eric., MURPHY, Patrick. Hooligans abroad: the behaviour and control of English fans in continental Europe. 2nd edition. London: Routledge. 1992. ISBN 978-0-415-02550-8

Elektronické zdroje

1. SUŠOVSKÝ, Adam. „Jed hesla „Jude Slavie!“ měla odhalit výstava. Sparta si ji na svém stadionu nepřála“. seznamzpravy.cz. (online) 2018. (cit. 24. 1. 2025) Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jed-hesla-jude-slavie-mela-odhalit-vystava-sparta-ji-na-svem-stadionu-zakazala-60015>
2. WIKISKRIPTA. Etiologie. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.wikiskripta.eu/w/Etiologie>. [cit. 2025-03-11].
3. PROCHÁZKA, David. První postup do nejvyšší soutěže a zrod fenoménu klubu ze Slezské. Ostrava: Český rozhlas, 26. květen 2022. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/100-let-baniku-ostrava-serial-o-historii-slavnych-momentech-a-legendach-8733175/5>
4. WIKIPEDIE. FC Baník Ostrava [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Baník_Ostrava.
5. AKTUÁLNĚ. CZ (2012). Profil fotbalového klubu FC Baník Ostrava. [online]. Economia, 2012 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/sport/fotbal/fc-banik-ostrava/r~i:wiki:2888/>
6. ČESKÝ ROZHLAS OSTRAVA (2022). Jeden z nejhorších momentů v historii Baníku? Finanční krach a sestup do druhé ligy. [online]. 4. 8. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/jeden-z-nejhorsich-momentu-y-historii-baniku-financni-krach-a-sestup-do-druhe-8755269>
7. KUDY Z NUDY (2022). FC Baník, fenomén a nejslavnější fotbalový klub Ostravy. [online]. Praha: CzechTourism, 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktuality/fc-banik-ostrava-slavi-100-let>
8. ČESKÝ ROZHLAS OSTRAVA (2022). To, co znamenal Bican pro Slavii, byl pro Baník Miroslav Wiecek. [online]. 9. 6. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/to-co-znamenal-bican-pro-slavii-byl-pro-banik-miroslav-wiecek-8755205>
9. ČESKÝ ROZHLAS OSTRAVA (2022). Nejvýznamnější zápas v historii klubu? V říjnu 1976 na Bazalech proti Bayernu Mnichov. [online]. 14. 7. 2022 [cit. 2025-

- 03-06]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/nejvyznamnejsi-zapas-v-historii-klubu-v-rijnu-1976-na-bazalech-proti-bayernu-8733175>
10. OSTRAVAINFO (2022). Legendy Baníku slavnostně pokřtěny. [online]. Ostrava: Ostravský informační servis, 14. 11. 2022 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.ostravainfo.cz/cz/info/aktuality/1448-legendy-baniku-slavnostne-pokrteny.html>
11. EWERTON. Wikipedie otevřená encyklopedie [online]. Wikimedia Foundation, poslední úprava 6. března 2024 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ewerton>
12. MIVEMI, Dostupné z: <https://www.mivemi.cz/tipy-a-triky-jak-na-sebevzdelavani/co-znamenalo-slovo-etologie/#:~:text=V%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20v%C4%9Bd%C3%A1ch%20se%20etiologie%20zab%C3%BDv%C3%A1%20studiem%20p%C5%99%C3%AD%C4%8Din,a%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20normy%20ovliv%C5%88uj%C3%AD%20chov%C3%A1n%C3%AD%20jednotlivc%C5%AF%20a%20skupin.>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO (ČESKOSLOVENSKO). Zákon č. 550 České národní rady ze dne 6. prosince 1991 o všeobecném zdravotním pojištění. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 104, s. 2722-2727. Dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1991/sb104-91.pdf>>. ISSN 1210-0005.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- databáze Automatizovaného rozpočtového informačního systému MF ČR,

Seznam zkratk

FAČR – Fotbalová asociace České republiky

FIFA – Mezinárodní federace fotbalových asociací

UEFA – Unie evropských fotbalových asociací

Seznam obrázků

Obr. 1 Hooligans FC Baník Ostrava	21
Obr. 2 Řádění hooligans na stadionu	25
Obr. 3 Maskování hooligans na fotbalovém zápase.....	28
Obr. 4 Choreo hooligans FC Baník Ostrava	29

Seznam tabulek a grafů

Tab. 1 Statistiky za rok 2024	32
Tab. 2 Rozdíly mezi subskupinami	58

Seznam příloh

I. Otázky pro hooligans FC Baník Ostrava	70
II. Rozhovor č. 1.....	71
III. Rozhovor č. 2	74
IV. Rozhovor č. 3	76
V. Rozhovor č. 4	78
VI. Rozhovor č. 5	80
VII. Rozhovor č. 6.....	82
VIII. Rozhovor č. 7	84

Přílohy

I. Otázky pro hooligans FC Baník Ostrava

O pozadí a motivaci:

1. Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?
2. Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?
3. Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?
4. Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?
5. Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?
6. Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?

O skupině a identitě:

7. Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?
8. V kolika letech si se stal součástí skupiny?
9. Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?
10. Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?
11. Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?
12. Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?

O emocích a uspokojení:

13. Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?
14. V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?
15. Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?
16. Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?
17. Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?
18. Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?
20. Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?
21. Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?
22. Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?
23. Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?
24. Jaké je tvoje zaměstnání?

II. Rozhovor č. 1

O pozadí a motivaci:

1. ***Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?*** "Víš, já vyrůstal v době, kdy Ostrava byla špinavá a tvrdá. Hornictví bylo všechno, ale pak to šlo do kopru. Fabriky se zavíraly, lidi ztráceli práci, a my, mladí kluci, jsme neměli co dělat. Baník byl pro nás víc než jen fotbal. Byl to symbol Ostravy, symbol hrdosti. A my jsme se cítili, že ho musíme chránit. V 90. letech to byla jediná zábava, která nestála prachy. Navíc, Baník nás spojoval víc než rodina. Když si s někým vyřídíš účty na tribuně, je to jiné, než když se válíš doma u televize. Má to svoje pravidla, má to svoje rituály."
2. ***Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?*** "Čtyřicet dva. Vyučený su horníkem na učňáku v Hrabůvce. Žádná univerzita, žádné velké školy. Ale v životě jsem se naučil víc než v knížkách. V dole jsem makal deset let, než to zavřeli. Potom jsem zkoušel různé práce, ale nic mě nebavilo."
3. ***Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?*** "Jasně, můj strýc. Bral mě na zápasy od šesti let. Pamatuju si, jak jsme stáli na tribuně a řvali. Byl to on, kdo mi ukázal, co znamená fandit Baníku. Když zemřel, skupina se stala mým domovem. Takže jo, ovlivnil mě, i když o tom nevěděl. Byl to poctivý chlap, co makal celý život a nic z toho neměl. My jsme chtěli aspoň nějaký respekt."
4. ***Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?*** "První výjezd do Olomouce. Myslel jsem, že se poseru strachy. Všechno se mi klepalo. Byli jsme mladí, naivní, a nevěděli jsme, do čeho jdeme. Ale ten adrenalin už nemohl přestat. Byla to rvačka v parku. Několik ran, pár modřin, ale ten pocit vítězství, ten se nedá popsat. Cítil jsem se jako chlap, jako někdo, kdo má kontrolu nad svým životem."
5. ***Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?*** "Jasně. Po zavření dolu jsme byli pro politiky jen čísla. Slíbili nám všechno možné, ale nakonec jsme zůstali všichni v prdeli. Nikdo se o nás nepostaral. Byli jsme zbyteční. Tady jsem zase někdo. Tady mám respekt, tady mám kamarády, tady mám rodinu."
6. ***Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?*** "Těžko říct. Možná bych fetoval nebo chlastal. Možná bych se zbláznil. Fotbal je jen záminka. Bez nás by to byl cirkus pro smetánku na hlavní tribuně. My jsme ti, co dělají atmosféru. My jsme ti, co chrání klub. My jsme ti, co bojují za Ostravu, my jsme Baník!"

O skupině a identitě:

7. ***Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?*** "Brácha vedle bráchy. Kryjeme si navzájem záda, i když se hádáme jak psi. Známe se roky, víme o sobě všechno. Můžeme se na sebe spolehnout. Je to víc než kamarádství, je to bratrství. Jsme jedna velká rodina, která drží pohromadě."
8. ***V kolika letech si se stal součástí skupiny?*** "V patnácti. Byl jsem mladý, naivní, a chtěl jsem zapadnout. Ale rychle jsem pochopil, o co jde. O loajalitu, o respekt, o sílu. Dneska už je to jiné, než to bývalo. Mladší jsou agresivnější, ale my starší jsme ti, co drží tradice."
9. ***Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?*** "S některýma se znám od školky, s jinýma se jen řežeme na stadionu. Ale všichni táhneme za jeden provaz. Máme svoje rituály, máme svoje pravidla. Víme, co se smí a co ne. Respektujeme se navzájem. Samozřejmě, občas se pohádáme, ale nakonec se vždycky usmíříme. Jsme jedna velká rodina, která se navzájem chrání."
10. ***Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?*** "Jsem tu jako jeden z nejstarších. Mám slovo. Můj názor platí. Mladší mě poslouchají. Když řeknu 'jde se na šichtu', vítej peklo. Už jsem si to zasloužil. Prožil jsem s Baníkem dobré i zlé časy. Byl jsem tam, když jsme vyhráli ligu, byl jsem tam, když jsme spadli do druhé ligy. Víím, co to znamená fandit Baníku."
11. ***Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?*** "Sparta, Opava a Slavia. To je krevní msta. Dokud dýchám, neustoupím. Jsou to naši nepřátelé. Bojujeme proti nim, abychom ukázali, kdo je silnější. Je to boj o dominanci, o respekt, o čest. Nikdy se nevzdáme. Budeme bojovat až do konce."
12. ***Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?*** "Odejít? To by bylo jako useknout si ruku. To není možné. Skupina je moje rodina, moji přátelé, můj život. Tady umřu. Budu fandit Baníku až do smrti. A budu bojovat za Baník až do smrti. To je moje poslání."

O emocích a uspokojení:

13. ***Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?*** "Adrenalin, zuřivost, extázi. Je to jak sex, ale s dvaceti lidmi najednou. Všechno se mi zrychlí, přestanu vnímat bolest, a jen bojuju. Je to pocit, který se nedá popsat. Musíš to zažít, abys to pochopil."
14. ***V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?*** "V šestnácti. Dostal jsem nakládačku, ale vstal jsem a šel dál. To mě naučilo, že se nikdy nesmím vzdát. I když jsem na zemi, musím se zvednout a bojovat. To je to, co nás dělá silnými. Ne síla, ale vůle."
15. ***Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?*** "Svoboda? Možná. Únik určitě. Doma mám akorát nasranou ženu a složenky. Tady zapomenou na všechno. Jen já a ostatní kluci. Bojujeme za to, čemu věříme. Je to ten nejlepší pocit."
16. ***Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?*** "Když rozbijeme tu Opavskou lůzu, nebo Spartu, tak se cítím nesmrtelný."

Víš, že jsme silní, že jsme neporazitelní. Je to pocit, který se nedá s ničím srovnat. Je to pocit, který mě žene dál."

17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?*

"Jo, kurva. Všechny ty sračky, co se v tobě hromadí, musí ven. Frustrace z práce, z politiky, ze života. Tady můžu všechno vybit. Je to lepší, než se s tím dusit doma."

18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?*

"Strach? Jen blbec ho nemá. Ale strach je dobrý sluha, ale špatný pán. Je dobrý, protože tě učí opatrnosti. Ale nesmí tě ovládnout. Musíš se mu postavit a bojovat. Pochybnosti? Občas jo. Ale vždycky si řeknu, že to dělám pro Baník, pro Ostravu, pro svoje kamarády."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?*

"Fotbal je kulisa. Bez nás by to bylo divadlo pro teplouše. My jsme ti, co tvoří atmosféru. My jsme ti, co chrání klub. My jsme ti, co bojují za Ostravu. Bez nás by to nemělo smysl."

20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?*

"Seru na společnost. Nerozumí a ani rozumět nechtějí. Jsou to ovce. Myslí si, že jsme jen násilníci. Ale my máme svoje pravidla, svoje hodnoty, svoje zásady. My bojujeme za to, čemu věříme. A to oni nikdy nepochopí."

21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?*

"Možná. Ale hlavně je to o nás. O tom, že jsme tady a že se s námi musí počítat. Jsme ti, co se nenechají umlčet. Jsme ti, co se postaví proti systému. Jsme ti, co bojují za Ostravu."

22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?*

"Jiné způsoby jsou pro slabochy. My jsme silní, my jsme tvrdí, my jsme z Ostravy."

23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?*

"Smrt. Nebo možná nějaká vážná nemoc. Dokud budu moct chodit a fandit Baníku, budu bojovat. To je moje poslání. To je můj život."

24. *Jaké je tvoje zaměstnání?*

"Po zavření dolu dělám securit'áka v jednom klubu. Dobrá ironie, co? Hlídám, aby se lidi neprali. Ale když už se perou, tak se na to rád chvilku podívám a pak zasáhnu."

III. Rozhovor č. 2

O pozadí a motivaci:

1. ***Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?*** "Doma to stálo za hovno úplně. Fakt hovno. Máma furt bulela, fotr chlastal a bil ji. Už jsem to nemohl dál snášet. Potřeboval jsem někam patřit, kde se můžu postavit za svoje, kde si mě někdo všimne. Ve škole jsem byl vždycky ten tichý kluk, co sedí v rohu a nikdo ho nebere vážně. Chtěl jsem ukázat, že nejsem srab."
2. ***Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?*** "Devatenáct. Letos maturuju na stavební průmyslovce. Fotr chtěl, abych šel na výšku, ale na to se můžu vysrat. Chci makat rukama a ne sedět u knížek."
3. ***Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?*** "Kámoši ze sídliště. Byli starší, silnější a měli respekt. Vždycky jsem k nim vzhlížel. Vídal jsem je, jak se rvou a jak si jich ostatní váží. Chtěl jsem být jako oni. Ukázali mi, co znamená být chlap."
4. ***Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?*** "Bitka s těma kurvama z Opavy u nádraží. Měl jsem rozbitý nos a natržené ucho, ale cítil jsem se jako hrdina. Poprvé v životě jsem se postavil za svoje. Uvědomil jsem si, že mám v sobě sílu, o který jsem neměl ani tušení. Bylo to drsné."
5. ***Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?*** "Jo, furt. Ve škole jsem byl šprt. Nikdo mě nechápal. Byl jsem osamělý. Tady jsem konečně někdo. Tady mě berou takového, jaký jsem. Nikdo mě nesoudí, nikdo mě neponižuje."
6. ***Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?*** "Asi ne. Fotbal je pro mě symbol Ostravy, symbol hrdosti. Chuligánství je pro mě způsob, jak to dát najevo. Ale ten pocit sounáležitosti bych hledal jinde, třeba v posilovně nebo v bojových sportech."

O skupině a identitě:

7. ***Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?*** "Rodina. Druhá, lepší rodina. Kluci, na který se můžu vždycky spolehnout. Víím, že mě nikdy nenechají ve štychu. Kryjeme si záda a táhneme za jeden provaz. To je pro mě nejvíc."
8. ***V kolika letech si se stal součástí skupiny?*** "V šestnácti. Nejdřív jsem jenom koukal a učil se. Potom mě začali brát s sebou na výjezdy a na rvačky. Postupně jsem si získal jejich respekt a stal jsem se plnohodnotným členem."
9. ***Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?*** "Respekt. Učí mě, jak se prát, jak se chovat. Jsou jako starší bráchové. Pomáhají mi s problémy a dávají mi rady. Víím, že se na ně můžu vždycky obrátit. Je to silný pouto, které se nedá zničit."
10. ***Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?*** "Jo, čím dál víc. Berou mě tady vážně. Uvědomuji si, že jsem jim loajální a že se na mě můžou spolehnout. Dávám do toho všechno a oni to oceňují. Je to dobrý pocit."
11. ***Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?*** "Je to válka. Musíme být silnější, abychom ochránili svoje. Musíme ukázat, že jsme nejlepší. Jinak nás sežerou. Je to boj o dominanci a o respekt."
12. ***Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?*** "Teď už ne. Už jsem moc hluboko. Skupina je pro mě vším. Nemůžu ji jen tak

opustit. Ztratil bych všechno. Ztratil bych rodinu, přátele, respekt. To si nemůžu dovolit."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?* "Adrenalin, strach, euforii. Cítím, že prostě žiju. Zapomenu na všechny problémy a soustředím se jenom na to, abych přežil a ochránil svoje kámoše. Je to pocit, který se nedá s ničím srovnat."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?* "V šestnácti. Byl jsem hrozně nervózní, ale zároveň jsem se těšil. Chtěl jsem ukázat, že nejsem srab. A ukázal jsem to. Dostal jsem sice pár ran, ale udržel jsem se na nohou a bojoval jsem dál."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?* "Jo, na chvíli zapomenu na všechno. Na tátu, co chlastá, na mámu, co bulí, na školu, co mě nebaví. Jen já a oni, bojujeme za to, čemu věříme. Je to super pocit."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?* "Jo, cítím, že mám kontrolu nad svým životem. Že můžu něco změnit. Že nejsem jenom oběť. Že se můžu postavit za sebe a za Baník."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?* "Asi jo. Mám v sobě hodně vzteku, který se ve mně hromadil roky. A tady ho můžu konečně vybit. Je to lepší, než se s tím dusit doma a třeba zmlátit fotra."
18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?* "Jo, občas se bojím, že se mi něco stane, že skončím v nemocnici nebo ve vězení. Ale nechci to dát najevo. Nechci, aby si mysleli, že jsem srab. Musím být silný a statečný."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?* "Fotbal mám rád, ale chuligánství je víc. To je o loajalitě a bratrství. O tom, že se postavíš za svoje. Fotbal je jenom záminka. Důležitější je pro mě skupina."
20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?* "Nerozumí. Myslí si, že jsme jen násilníci, co se rádi rvou. Ale my máme svoje pravidla a svoje hodnoty. My bojujeme za to, čemu věříme. A to oni nikdy nepochopí."
21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?* "Ne, spíš je to o nás. O tom, že se nenecháme šikanovat, že se postavíme za svoje práva. Chceme, aby nás respektovali a aby se s námi počítalo."
22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?* "Možná, ale tohle je víc cool. Je to adrenalin, je to zábava, je to pocit sounáležitosti. Nic jiného mi to nedá."
23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?* "Nevím. Možná holka, rodina. Možná, kdyby se mi změnil život a našel bych něco, co mě víc naplňuje. Ale teď si to nedokážu představit."
24. *Jaké je tvoje zaměstnání?* "Student. Brigáda v Mekáči. Potřebuju si vydělat nějaké prachy, abych mohl chodit na výjezdy a kupovat si pyrotechniku."

IV. Rozhovor č. 3

O pozadí a motivaci:

1. *Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?* "Řád. Systematičnost. Efektivita. V životě se mi osvědčilo mít věci pod kontrolou. Plánovat, organizovat, minimalizovat rizika. A tohle všechno můžu uplatnit i tady, v chuligánské skupině. Potřebuju řád. V práci, v životě, i v bitce."
2. *Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?* "Třicet pět. Mám vysokou školu a titul Inženýr."
3. *Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?* "Ne, spíš jsem si k tomu došel sám. Potřeboval jsem adrenalin a strukturu. V práci mám zodpovědnost, ale chybí mi tam ten pocit, že můžu bojovat za něco, čemu věřím."
4. *Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?* "Plánování výjezdu do Zlína. Dokonalá logistika, žádné ztráty, žádné problémy s policií. Všechno proběhlo hladce a efektivně. To mě chytlo. Uvědomil jsem si, že můžu být užitečný a že můžu přispět k úspěchu skupiny."
5. *Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?* "Ne, spíš unuděný. Práce, rodina, hypotéka. Všechno bylo takové předvídatelné a nudné. Potřeboval jsem něco víc, něco, co by mě vytrhlo z toho stereotypu."
6. *Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?* "Ne, asi ne. Fotbal je pro mě důležitý. Je to jeden z největších symbolů Ostravy a symbol hrdosti. A chuligánství je pro mě způsob, jak to dát najevo. Potřebuju k tomu tu symboliku, tu vášeň."

O skupině a identitě:

7. *Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?* "Organizace. Efektivita. Síla. Víím, že se můžu spolehnout na ostatní kluky. Víím, že jsou loajální a že jsou za mnou. Společně jsme silnější než každý zvlášť."
8. *V kolika letech si se stal součástí skupiny?* "Ve dvaceti sedmi. Byl jsem už dost starý na to, abych se nechal unést emocemi. Věděl jsem, co chci a co můžu nabídnout. A skupina to ocenila."
9. *Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?* "Respekt. Víím, co můžu od koho čekat. To je základ. Respektujeme se navzájem a vííme, že táhneme za jeden provaz. Společně dosáhneme víc než každý zvlášť."
10. *Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?* "Ano. Plánuju akce, koordinuju lidi. Jsem důležitá součást systému. Bez mojí logistiky by to nefungovalo. Vědí to a váží si mě za to."
11. *Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?* "Je to hra. Musíme být chytrější, rychlejší, lépe organizovaní. Musíme předvídat jejich kroky a reagovat na ně. Je to strategická hra, kterou si užívám."
12. *Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?* "Ne. Jsem tady, protože chci. A dokud chci, tak neodejdu. Skupina mi dává to, co mi chybí v běžném životě. Nehodlám se toho vzdát."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?*
"Uspokojení. Všechno funguje podle plánu. Víím, že jsem odvedl dobrou práci a že jsem přispěl k úspěchu skupiny. Je to pocit, který se nedá s ničím srovnat."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?* "V těch dvaceti sedmi. Nebyl jsem zvyklý na násilí, ale rychle jsem se přizpůsobil. Uvědomil jsem si, že to není jenom o rvačce, ale o strategii a o organizaci."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?*
"Ne, spíš mi to dává pocit kontroly. Nad sebou, nad situací. V běžném životě nemám vždycky všechno pod kontrolou, ale tady ano. Je to uklidňující pocit."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?*
"Ne, spíš kompetentní. Víím, co dělám, a dělám to dobře. Jsem si vědom svých schopností a umím je uplatnit v praxi."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?*
"Ne, to vůbec ne. Je to spíš o logice a strategii. O tom, jak dosáhnout cíle efektivně a bez zbytečných ztrát. Nenechávám se unést emocemi, vše mám pod kontrolou."
18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?* "Strach ne. Jen opatrnost. Musím minimalizovat rizika. Dělám všechno pro to, aby se pokud je to možné nikomu z nás nic nestalo a aby všechno proběhlo hladce. To je moje priorita."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?*
"Fotbal je důležitý. Bez něj by to nemělo smysl. Ale logistika je klíčová. Bez dobré logistiky by to nefungovalo. Obojí je důležitý a obojí se doplňuje."
20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?*
"Nerozumí. Ale je mi to jedno. Dělám to pro sebe a pro skupinu. Nezajímá mě, co si o tom myslí ostatní. Žiju si svůj život a nikomu se nezodpovídám."
21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?*
"Ne. Je to spíš o zábavě a adrenalinu. O tom, jak se vytrhnout z toho stereotypu a prožít něco neobyčejného. Nechci zachraňovat svět."
22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?*
"Možná jo. Ale tohle je efektivnější. Když ukážeme sílu, tak si nás budou víc vážit. To je jednoduché."
23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?*
"Nuda. Kdybych se začal nudit, kdybych ztratil motivaci, tak bych toho nechal. Ale zatím mě to baví a hodlám v tom pokračovat."
24. *Jaké je tvoje zaměstnání?* "Logistik. Koordinátor dopravy. Plánuju trasy, organizuju přepravu, optimalizuju náklady. Je to zodpovědná práce, ale dělám ji rád."

V. Rozhovor č. 4

O pozadí a motivaci:

1. *Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovou chuligánkou?* "Víš, já jsem vždycky byla taková klukovská holka. Nebavilo mě hrát si s panenkami, radši jsem lezla po stromech a hrála s klukama fotbal. A taky jsem se vždycky chtěla vyrovnat chlapům. Dokázat jim, že ženská může být drsnější než chlap."
2. *Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?* "Dvacet osm. Udělala jsem učňák a mám výuční list v oboru kadeřnice."
3. *Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začala s tímto životním stylem?* "Brácha. Vždycky mě bral s sebou na zápasy. Byl starší a silnější, tak jsem se k němu vždycky upínala. Byl to on, kdo mě naučil fandit Baníku a kdo mě zasvětil do světa chuligánství. Vždycky jsem k němu vzhlížela."
4. *Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?* "Rvačka s fanynkami Sparty. Bylo to v hospodě po zápase. Nadávaly na Baník a provokovaly nás. Nejdřív jsme se jenom hádaly, ale pak to přerostlo v regulérní bitku. Roztrhala jsem jí dres a vyškubala vlasy. Bylo to super!"
5. *Cítila ses někdy vyloučená nebo na okraji společnosti, než ses stala chuligánkou?* "Jo. Vždycky jsem se cítila jiná než ostatní holky. Nechápala jsem je. Nechápala jsem jejich zájmy. Radši jsem trávila čas s klukama. Vždycky jsem byla taková."
6. *Myslíš, že bys byla chuligánkou, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?* "Možná jo. Potřebuju adrenalin a výzvy. Potřebuju si dokazovat, že jsem silná a že se nenechám nikým zastrašit. I kdybych nebyla chuligánka, tak bych dělala něco jiného extrémního."

O skupině a identitě:

7. *Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?* "Síla. Podpora. Víím, že se můžu spolehnout na ostatní kluky. Víím, že mě nenechají ve štychu. Víím, že mi kryjí záda. Je to skvělý pocit."
8. *V kolika letech si se stala součástí skupiny?* "V sedmnácti. Nejdřív jsem byla taková ta holka od bráchy, ale postupně jsem si získala jejich respekt a stala jsem se plnohodnotným členem. Trvalo to dlouho, ale nakonec se mi to povedlo."
9. *Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?* "Jsou to moji bráchové. Chrání mě a já je. Víím, že se na ně můžu vždycky spolehnout. Víím, že mě nikdy nezradí. Je to silné pouto, které se nedá zničit."
10. *Cítíš se ve skupině respektovaná a důležitá?* "Jo. Už mi dokázali, že mě berou vážně. Už mi dali najevo, že si váží toho, co pro ně dělám. Myslím si, že jsem důležitá součást skupiny."
11. *Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?* "Je to válka. Musíme ukázat, že jsme lepší. Musíme jim dokázat, že si s námi nemůžou zahrávat. Musíme je porazit a získat jejich respekt."
12. *Myslíš, že bys mohla opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?* "Ne. Už jsem moc spjatá s touhle partou. Už jsem si zvykla na tenhle životní styl. Nemůžu to jen tak opustit."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?* "Adrenalin, vztek, úlevu. Všechno se mi zrychlí a já jenom bojuju. Zapomenu na všechny problémy a soustředím se jenom na to, abych pomohla ostatním."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnila násilného střetu s chuligány?* "V devatenácti. Bylo to hrozné. Bála jsem se, ale zároveň jsem cítila adrenalin. Chtěla jsem dokázat, že nejsem posraná. A dokázala jsem to."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?* "Jo. Na chvíli zapomenu na všechno. Na práci, na rodinu, na problémy. Jsem jenom já a ostatní kluci. Bojujeme za Baník, za to, čemu věříme."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?* "Jo. Cítím se jako super hrdinka. Cítím se neporazitelná a nesmrtelná. Mám pocit, že můžu cokoliv. Je to jako orgasmus."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?* "Jo. Mám v sobě hodně vzteku a tady ho můžu vybit. Je to lepší, než se s tím dusit a přenášet to lidem, co mám ráda. Nechci se nechat ovládat svými emocemi."
18. *Zažila jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?* "Jo. Ale nechci to dát najevo. Nechci, aby si ostatní mysleli, že jsem slabá. Musím být silná a statečná."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?* "Fotbal mám ráda, miluju tu atmosféru, ale chuligánství je víc. Je to o rodině. Je to o tom, že se postavím za svoje kluky. Nenechám se nikým zastrašit. Je to důležitější než sport."
20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?* "Nerozumí. Myslí si, že jsme jen magoři, co dělají bordel. Ale my máme svoje pravidla a svoje hodnoty. My bojujeme za to, čemu věříme. A to oni nikdy nepochopí."
21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?* "Ne. Je to spíš o nás. O tom, že se nenecháme umlčet. O tom, že se postavíme za svá práva. Chceme, aby nás ostatní respektovali."
22. *Myslíš, že bys mohla podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?* "Možná. Ale tohle je zábavnější. Je to adrenalin. Nic jiného mi to nedá."
23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdala chuligánství?* "Nevím. Možná láska. Možná, kdybych našla něco, co mě víc naplňuje. Ale teď si to nedokážu představit."
24. *Jaké je tvoje zaměstnání?* "Kadeřnice. Baví mě to. Stříhám v jednom menším kadeřnictví kousek od centra v Ostravě. Je to kreativní práce, u které se nenudím."

VI. Rozhovor č. 5

O pozadí a motivaci:

1. ***Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?*** "Víš, já jsem vždycky byl takový ten intelektuál, co se zajímá o filozofii a o umění. Ale zároveň jsem cítil, že mi něco chybí. Že mi chybí nějaký pocit, nějaký adrenalin, pocit, že nejsem sám. Ten jsem našel v chuligánství. Hledání autenticity. V konzumní společnosti je násilí jediný způsob, jak se cítit živý, mimo tu umělou realitu."
2. ***Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?*** "Třicet jedna. Vystudoval jsem filozofickou fakultu. Zabývám se existencialismem a postmoderní filozofií."
3. ***Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?*** "Asi ne, spíš jsem četl knihy o násilí a o chování. Četl jsem a uvědomil jsem si, že násilí je součástí lidské existence. Že násilí je způsob, jak se vyjádřit, jak se postavit proti systému, jak se cítit, že žiješ."
4. ***Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?*** "Diskuze o smyslu násilí s ostatními chuligány. Pochopil jsem, že to není jen o rvačce, ale o něčem hlubším. O hledání smyslu života, o hledání sounáležitosti, o hledání autenticity. Uvědomil jsem si, že chuligánství je víc než jen násilí."
5. ***Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?*** "Ano. Intelektuálové jsou v této společnosti považováni za zbytečné. Lidi se mě ptají, co budu dělat s filozofickou fakultou. Nechápou, že filozofie je důležitá pro pochopení světa a pro hledání smyslu života. Nechápou, že se snažím žít autenticky a ne podle diktátu společnosti."
6. ***Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?*** "Asi ne. Fotbal je jen platforma pro vyjádření existenciální úzkosti. Pro vyjádření pocitu odcizení, pro vyjádření touhy po sounáležitosti. Je to způsob, jak se postavit proti systému."

O skupině a identitě:

7. ***Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?*** "Alternativní komunita. Místo, kde můžu být sám sebou. Kde se nemusím přetvařovat, kde se nemusím bát, že mě někdo odsoudí. Kde můžu sdílet svoje myšlenky a svoje pocity s ostatními lidmi, kteří mi rozumí."
8. ***V kolika letech si se stal součástí skupiny?*** "V Dvaceti sedmi. Věděl jsem, co chci a co můžu nabídnout. Mám rád tuhle svobodu projevu."
9. ***Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?*** "Dobrý. Uznávají mou inteligenci a já jejich sílu. Víme, že se na ně můžu spolehnout a že mě nenechají samotného. Sdílíme společné hodnoty a společné cíle. Jsme si vzájemně oporou."
10. ***Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?*** "Ano. Jsem ten, kdo jim vysvětluje, proč to děláme. Snažím se jim ukázat, že chuligánství není jen o násilí, ale o něčem hlubším. O hledání smyslu života, o hledání sounáležitosti, o hledání autenticity."
11. ***Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?*** "Je to symbolický boj o moc. O určení, kdo má pravdu. O to, kdo je silnější. Je to boj, ve kterém se snažíme dokázat, že my máme pravdu, že my jsme silnější, že my jsme lepší."

12. *Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?*
"Zatím ne. Pořád mě to baví. Pořád cítím, že mi to něco dává. Pořád cítím, že jsem součástí něčeho většího. Ale nevím, co bude v budoucnosti. Možná se to změní."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?* "Katarzi. Osvobození od represivních struktur. Pociť, že se mi daří ničit ten umělý svět, který nás obklopuje. Uvědomuju si, že násilí není řešení, ale zároveň cítím, že je to jediný způsob, jak se postavit proti systému."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?*
"V Dvaceti osmi. Byl jsem hrozně nervózní, ale zároveň jsem cítil adrenalin. Chtěl jsem si dokázat, že neuteču, že nikoho nezklamau. A dokázal jsem to. Postavil jsem se za své přesvědčení."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?*
"Ano. Na chvíli zapomenou na akademickou frustraci. Na to, že se snažím žít autenticky a ne podle diktátu společnosti. Jsem součástí něčeho většího. Neřeším konvence. Je to osvobozující pocit."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?* "Ne. Spíš cítím jednotu s ostatními. Cítím, že nejsme sami. Že existuje spousta lidí, který se cítí stejně jako my. Že se snaží žít autenticky a že se snaží postavit proti systému. Sílu mi dává komunita."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?*
"Ne. Je to spíš o testování hranic. O tom, co je dovolené a co už ne. Chci prověřit sám sebe. Snažím se pochopit, jak funguje společnost a jak funguje moc."
18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?*
"Ano. Ale strach je součástí existence. Strach je to, co nás nutí k zamyšlení, k hledání smyslu, k boji proti systému. Snažím se překonávat svoje strachy a žít autenticky."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?*
"Nerozumí. Ale to je v pořádku. My se snažíme bořit konvence. Snažíme se ukázat, že existuje jiný způsob života, než ten, který nám někdo diktuje. Chceme žít a nenechat se omezovat. Chceme ukázat, že máme právo na svůj názor a že se nenecháme umlčet. Jenže oni nás vidí jen jako násilníky a chuligány. Nechtějí vidět to, co je za tím vším."
21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?*
"Ano. Na nespravedlnost, nerovnost, odcizení. Na to, že společnost je rozdělená na bohaté a chudé. Na to, že lidé nemají stejné příležitosti. Na to, že se snažíme žít jinak, ale společnost nám v tom brání. Chceme upozornit na to, že něco není v pořádku a že je potřeba to změnit."
22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?*
"Možná ano. Ale tohle je efektivnější. Když se pereme, tak si nás všimnou. Když protestujeme mírumilovně, tak nás ignorují. Násilí je bohužel jediný způsob, jak dosáhnout toho, aby nás někdo slyšel."
23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?* "Kdybych našel jiný způsob, jak se cítit živý. Kdybych našel jiný způsob, jak se postavit proti systému. Kdybych našel jiný způsob, jak dosáhnout toho, aby nás někdo slyšel."

Kdyby se společnost změnila a já bych už nemusel bojovat. Ale to se asi nikdy nestane."

- 24. *Jaké je tvoje zaměstnání?*** "Knihkupec. Prodávám knihy o anarchii a filozofii. Snažím se šířit osvětu a ukázat lidem, že existuje jiný způsob života. Chci, aby se zamysleli nad tím, co se děje ve světě a aby se snažili žít autenticky. I když vím, že je to těžké."

VII. Rozhovor č. 6

O pozadí a motivaci:

- 1. *Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?*** "Víš, já pracuji v nemocnici a vidím tam spoustu utrpení. Každý den se setkávám s bolestí a smrtí. A občas je to fakt těžké. Potřeboval jsem nějaký ventil, něco, co by mě vytrhlo z toho stereotypu a co by mi dalo nějaký adrenalin. Práce v nemocnici je sice náročná, ale občas nudná, potřebuju se odreagovat."
- 2. *Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?*** "Dvacet čtyři. Vystudoval jsem zdravotnickou školu a pracuji jako zdravotní bratr na urgentním příjmu. Mám rád svoji práci, ale je to velká zodpovědnost a občas je to psychicky náročné."
- 3. *Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?*** "Ne, nikdo. Byl to můj vlastní nápad. Nikdo mě nenutil a nikdo mě neovlivňoval. Sám jsem si k tomu došel. Potřeboval jsem něco, co by mě naplňovalo a co by mi dalo nějaký smysl. Sám sobě jsem chtěl něco dokázat."
- 4. *Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?*** "Pomoc zraněným po rvačce. Uvědomil jsem si, že můžu být užitečný i v téhle situaci. Že můžu pomáhat lidem, i když se rvou. Že můžu zmírnit jejich utrpení a zachránit jim život. Byla to šance ukázat moje schopnosti."
- 5. *Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?*** "Ne, spíš přetížený prací. Potřeboval jsem nějaký ventil. Potřeboval jsem něco, co by mě vytrhlo z toho stereotypu a co by mi dalo nějaký adrenalin. Chtěl jsem zažít něco nového."
- 6. *Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?*** "Možná ano. Potřebuju adrenalin a výzvy. Potřebuju si dokazovat, že nežiju jen tak ze dne na den. A kdybych nebyl chuligán, tak bych dělal něco jiného. Potřebuju se odreagovat a zapomenout na starosti."

O skupině a identitě:

- 7. *Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?*** "Podpora. Bezpečí. Rodina. Víím, že se můžu spolehnout na ostatní kluky. Víím, že jsou se mnou a že mi pomůžou, když budu v prdeli. Je to skvělý pocit vědět, že nejsem sám."
- 8. *V kolika letech si se stal součástí skupiny?*** "V Dvaceti dvou. Nejdřív jsem pozoroval a učil se. Potom mě začali brát s sebou na výjezdy a na rvačky. Postupně jsem si získal jejich respekt a to mi dodalo sebevědomí."
- 9. *Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?*** "Respekt. Vědí, že jim můžu pomoci, když se něco stane. Vědí, že mám zdravotnické vzdělání a že umím poskytnout první pomoc. Cítí se se mnou bezpečněji. Je to vzájemný respekt."

10. *Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?* "Ano. Vědí, že na mě se můžou spolehnout. Vědí, že jim pomůžu, když budou v nouzi. Vědí, že jsem loajální a že se jim nikdy neotočím zády. Mám svoje místo."
11. *Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?* "Je to hloupé. Ale chápu, že to k tomu patří. Je to součást tohoto životního stylu. Ale snažím se to brát s nadhledem a nebrat to příliš vážně."
12. *Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?* "Ne. Už jsem moc spjatý s touto partou. Už jsem si zvykl na tento životní styl. Nemůžu to jen tak opustit. Ztratil bych přátele."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?* "Adrenalin, smutek, uspokojení. Adrenalin z toho, že bojuju. Smutek z toho, že se lidé rvou a že se můžou zranit. Uspokojení z toho, že můžu pomoci a že můžu zmírnit jejich utrpení."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?* "V Dvaceti dvou. Bylo to strašné. Viděl jsem spoustu krve a spoustu zraněných lidí. Ale zároveň jsem cítil adrenalin a touhu pomoci. Snažil jsem se zachránit, co se dalo."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?* "Ano. Na chvíli zapomenou na práci a na problémy. Jenom se snažím přežít a ochránit svoje přátele. Je to správný pocit."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?* "Ne. Spíš cítím užitečný. Víím, že můžu pomoci a že můžu zachránit život. To je pro mě nejdůležitější. Necítím potřebu ovládat ostatní."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?* "Ne. Je to spíš o adrenalinu a o pocitu sounáležitosti. Necítím potřebu vyjadřovat svůj hněv násilím. Snažím se to řešit jinak."
18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?* "Ano. Ale snažím se to potlačit. Musím být silný a statečný, abych mohl pomoci ostatním."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?*
"Fotbal mám rád, ale chuligánství je víc. Je to o rodině, o přátelství, o loajalitě. Jde nám o ochranu toho, co máme rádi."
20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?*
"Nerozumí. Ale to je v pořádku. Mají právo na svůj názor. Já se snažím dělat to, co považuju za správné a nenechám se ovlivňovat ostatními."
21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?*
"Ne. Je to spíš o nás. O tom, že se snažíme žít podle vlastních pravidel a že se nenecháme ovládat. Každý si hledáme svoje místo."
22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?*
"Možná ano. Ale tohle je efektivnější. Když se pereme, tak si nás všimnou a vědí, že si s námi nemůžou zahrávat. Je to síla. Ale každý to vidí jinak."
23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?* "Kdybych našel jiný způsob, jak se cítit užitečný. Kdybych našel jiný způsob, jak pomáhat lidem a jak zmírňovat jejich utrpení. Ale zatím jsem nic takového nenašel. Beru to, jak to je."
24. *Jaké je tvoje zaměstnání?* "Zdravotní bratr. Pracuju na urgentním příjmu. Každý den se setkávám s bolestí a smrtí. Snažím se pomáhat lidem a zachraňovat životy. Dávám do toho všechno."

VIII. Rozhovor č. 7

O pozadí a motivaci:

1. *Co tě přivedlo k tomu, stát se fotbalovým chuligánem?* "Potřeba moci. Potřeba ovládat lidi, mít nad nimi kontrolu. Vidět, jak tě poslouchají a jak ti věří. To je pocit, který se nedá s ničím srovnat. Vždycky jsem chtěl být někdo, kdo má vliv a kdo rozhoduje o tom, co se bude dít. Být tím, kdo udává směr."
2. *Kolik máš let? Jaké je tvoje nejvyšší dosažené vzdělání?* "Třicet devět. Základní. Do učení jsem nešel, nemám na to papíry. V životě jsem se naučil víc než ve škole. Naučil jsem se přežít a ovládat lidi. To je nejlepší škola."
3. *Byl ve tvém okolí někdo, kdo tě ovlivnil, abys začal s tímto životním stylem?* "Ne. Já jsem se rozhodl sám. Nikdo mě k tomu nenutil. Vždycky jsem byl silná osobnost a vždycky jsem chtěl být vůdce. Sám jsem šel za tím, co jsem chtěl."
4. *Jaké byly tvé první zkušenosti s fotbalovým násilím nebo chuligánstvím?* "Organizování rvaček. Uvědomil jsem si, že mám talent na vedení lidí a na organizování akcí. Že umím lidi motivovat a že je umím vést k tomu, aby dosáhli toho, co chci já."
5. *Cítil ses někdy vyloučený nebo na okraji společnosti, než ses stal chuligánem?* "Ne. Cítil jsem se silný a nadřazený. Věděl jsem, že mám na víc než ostatní. Věděl jsem, že jsem chytřejší a schopnější než oni. Věděl jsem, že jim můžu velet."
6. *Myslíš, že bys byl chuligánem, kdyby fotbal nebyl součástí tvého života?* "Možná ano. Potřebuju mít nad někým moc, to je pro mě hnací motor. Potřebuju cítit, že jsem někdo a že mám vliv na ostatní. I kdybych nebyl chuligán, tak bych dělal něco, co by mi umožnilo ovládat lidi."

O skuině a identitě:

7. *Co pro tebe znamená být součástí chuligánské skupiny?* "Moc. Síla. Kontrola. Víím, že můžu spolehnout na ostatní kluky a že mě poslouchají. Jsem jejich vůdce a oni mi věří. Společně jsme silnější a nic nás nezastaví."
8. *V kolika letech si se stal součástí skupiny?* "V Osmnácti. Nikým se nenechám ovládat. Hned od začátku jsem se snažil dostat do vedení a ukázat, že na to mám."
9. *Jaký vztah máš s ostatními členy tvé skupiny?* "Jsou to moji vojáci. Poslouchají mě a dělají to, co jim řeknu. Jsem jejich šéf a oni mi věří. Víím, že se na ně můžu spolehnout a že stojí za mnou, že stojí za Baníkem."
10. *Cítíš se ve skupině respektovaný a důležitý?* "Jo. Beze mě by skupina nefungovala. Víím, že si mě váží a že mě respektují. Je to pocit, který se nedá s ničím srovnat. Mám v rukou moc, kterou využívám."
11. *Jaký je tvůj názor na rivalitu mezi různými chuligánskými skupinami?* "Je to válka. Musíme vyhrát. Musíme jim ukázat, kdo je tady pán. Musíme si získat respekt a uznání. Chci vidět strach v jejich očích, Baník Pičo!"
12. *Myslíš, že bys mohl opustit svou skupinu, nebo je to pro tebe nemožné?* "Ne. Skupina jsem já. Já jsem skupina. Nemůžu ji opustit, protože bych ztratil všechno. Ztratil bych moc, ztratil bych kontrolu, ztratil bych svoji identitu. To nedopustím."

O emocích a uspokojení:

13. *Co cítíš, když se účastníš násilných střetů nebo výtržností?* "Moc. Kontrolu. Hrdost být součástí Baníku. Víím, že mám v rukou osud ostatních lidí. Víím, že můžu rozhodovat o tom, co se bude dít. To je pocit, který se nedá popsat. Cítím se neporazitelný a nesmrtelný."
14. *V kolika letech si se poprvé účastnil násilného střetu s chuligány?* "V Osmnácti. Hned od začátku jsem se pral a ukazoval, že na to mám. Ukázal jsem, že se nenechám nikým zastrašit. Udělal jsem si jméno."
15. *Přináší ti chuligánství pocit svobody nebo úniku od každodenních problémů?* "Jo. Nemyslím na sračky, a že nemám žádnou budoucnost. Toto dává pocit smyslu a naplnění. Žiju pro Baník."
16. *Cítíš se silnější nebo mocnější, když jsi součástí násilných akcí?* "Jo. Cítím se jako král. Mám v rukou moc a můžu si dělat, co chci. Nikdo mi nemůže nic říct. Víím, že mě lidi poslouchají a že se mě bojí. To je pro mě důležité."
17. *Myslíš, že chuligánství je pro tebe způsob, jak vyjádřit svůj hněv nebo frustraci?* "Ne. Tady cítím moc a kontrolu nad situací. Násilí je pro mě jen prostředek k dosažení svých cílů. Je to nástroj."
18. *Zažil jsi někdy strach nebo pochybnosti při účasti na násilných akcích?* "Ne. Strach je pro sráče. Já jsem silný a ničeho se nebojím. Nemám se čeho bát. Víím, co dělám a víím, proč to dělám."

O vztahu k fotbalu a společnosti:

19. *Jaký je tvůj vztah k fotbalu jako sportu? Je pro tebe důležitější než chuligánství?* "Fotbal je jen nástroj. Důležitější je moc. Fotbal mi dává možnost ovládat lidi a mít vliv. Je to prostředek k dosažení cílů. Bez fotbalu bych byl nikdo."
20. *Jak vnímáš reakce společnosti na chuligánství? Myslíš, že ti lidé rozumí?* "Nerozumí. A je mi to jedno. Jsou to čuráci, kteří se nechají ovládat. Já si dělám, co chci a nenechám se nikým ovládat. Společnost mám u prdele."

- 21. *Cítíš, že chuligánství je způsob, jak upozornit na nějaké společenské problémy?*** "Ne. Je to spíš o nás. O tom, že jsme silní a že se nenecháme ovládat. Chceme žít podle vlastních pravidel a nenechat se omezovat. Chceme si jít za svým."
- 22. *Myslíš, že bys mohl podporovat svůj tým jiným způsobem než násilím?*** "Ne. Násilí je nejefektivnější. Když se pereme, tak si nás všimnou a vědí, že se s námi nemůžou zahrávat. Násilí je jazyk, kterému rozumí všichni."
- 23. *Co by tě podle tebe mohlo přesvědčit, aby ses vzdal chuligánství?*** "Nic. Nikdy. Chuligánství a Baník je můj život. To je to, co mě naplňuje, to dává smysl ne? Nemůžu se toho vzdát. Ztratil bych všechno."
- 24. *Jaké je tvoje zaměstnání?*** "Nezaměstnaný. Žiju z dávek a z toho, co mi kluci dají. Nemám potřebu pracovat. Vím, jak si vydělat peníze jinak. Mám svoje metody."